

KIRKKO & KOTI

**Ekumeeninen
rukousviikko
täynnä tapahtumia**
➤ 5

**Maiju
löysi avun
diakoniatoimistosta**
➤ 10–11

**Taidetiistai
innostaa
luovuuteen**
➤ 7

Loppuuko puhdas vesi?

kirkkojakoti.fi

➤ 2

Vuorelan kirkko käyttöön helmikuussa

Vuorelan kirkon remontin valmistuminen viivästyy hieman alkuperäisestä aikataulusta.

Vuorelan kirkon ohi kulkeva on voinut havaita remontin edistymisen vaikkapa sivuseiniin ilmestyneistä ikkunoista sekä uudesta kuparista ulkokatteesta ja ikkunoiden ympärillä. Katolla olevaa ilmastointihuonetta on suurennettu. Rakennuksen sivulle on myös ilmestynyt laajennusosa, lähinnä tarpeellista varastotilaa.

Talon sisällä on niin ikään tapahtunut muutoksia: yläkerran toimistotilat on remontoitu entistä toimivammiksi ja turvallisemmiksi. Suurimmat muutokset on kuitenkin kokenut alakerta, jossa tehdään sekä laajennusta että entisten tilojen uudelleen järjestelyä. Aikaisempi sokkeloisuus muuttuu sen myötä laajemmiksi ja selkeämmiksi tiloiksi, joihin mahtuu hyvin niin lapsityön toimintaryhmiä kuin rippikoulua tai nuorten perjantaikahvilan toimintoja.

Osittaisesta käyttöön-otosta luovuttiin

Vanhan tilan muokkaaminen uudeksi tuo aina mukanaan myös yllätyksiä ja viivästyksiä. Näin on käynyt Vuorelassakin, mutta aikataulusta on sinänsä pystytty pitämään hyvin kiinni. Yhdessä kohdin on kuitenkin jouduttu tinkimään: alun perin ajateltiin, että kirkkosali ja muut yläkerran tilat olisivat käytössä jo jouluna. Nyt osittaisesta käyttöönotosta on luovuttu rakentajien tarvitessa loppuun asti käyttöönsä kaikki pysäköinti- ja piha-alueet. Remontin luovutus tapahtuu tammikuun puolivälissä ja siivouksen, kalustuksen ja muiden vaadittavien järjestelyjen jälkeen Vuorelan kirkko voidaan ottaa käyttöön helmikuun alusta lukien.

SEPPÖ LAITANEN

Vuorelan kirkko on saanut muun muassa uuden kuparisen ulkokatteen.

PYSÄKILLÄ

Puhdas vesi – tikittävä a

Suomalaisille puhdas vesi on pitkään ollut itsestäänselvyys. Viimeistään Talvivaara on herättänyt meidät Ruususen unesta.

Suihkussa on mukava viihtyä pitkään aamulla. Jannoosa voi milloin tahansa hörpätä lasista vettä – ja kaataa siitä ehkä loput lavuaariin. Vesipöytä tulee vetäistyä menen tullen, sen kummemmin asialle ajatusta uhraamatta.

Suomessa puhdasta vettä on saatavilla kaikkien ulottuvilla ja kaiken aikaa. Näin ei ole valtaosassa maailmaa.

"Voi sanoa, että puhdas vesi on jakaantunut maailmassa epäreilusti", Itä-Suomen yliopiston vesikemian professori **Simo Pehkonen** tiivistää.

"Parhaimmalla tolalla asiat ovat Kanadassa, Skandinaviassa ja osassa Venäjää. Varsinkin Kanadassa on valtavat pohjavesivarannot, siellä puhdas vesi on jopa merkittävä vientituote."

Varastot hupenevat

Fossiilisten polttoaineiden määrä vähenee koko ajan maapallolla ja siksi joudutaan kehittämään vaihtoehtoisia energiantuotantomenetelmiä. Veden suhteen tilanne on erillainen.

"Kokonaisvesimäärä ei muutu miksikään. Sen sijaan puhtaan veden varastot hupenevat huolestuttavasti vauhtia", Pehkonen selittää.

"Pohjavesien muodostuminen on melko hidasta ja kulutus puolestaan on kasvanut. Käytämme tällä hetkellä puhdasta vettä nopeammin kuin sitä ehtii muodostua. Viimeisen viidenkymmenen vuoden aikana puhtaan veden varastot ovat kutistuneet erityisen räväkää tahtia."

Pääsyynä tähän on ollut väestönkasvu. Myös tehoviljelyn harjoittaminen on verottanut vesivarastoja.

"Monissa paikoissa sorrutaan älyttömyyksiin viljelyn suhteen. Esimerkiksi riisiä saate-

taan viljellä alueilla, joissa kuivuuden takia ei ole siihen minkäänlaisia luontaisia edellytyksiä. Siihen kuluu vettä hirvittävät määrät."

Voisiko ratkaisu löytyä valtameristä?

"Niissä on kiinni massiiviset vesivarannot. Jos saadaan keksittyä kustannustehokkaita keinoja suolan poistamiseen, voidaan merivettäkin hyödyntää tulevaisuudessa."

"Toivoo toki on. Jo nyt on kehitetty niin sanottu käänteisosmoosikalvo, jolla saadaan suolaisesta vedestä makeaa. Tätä on onnistuneesti käytetty muun muassa Aasiassa."

"Ongelmana on se, miten saadaan uudet teknologiat lanseerattua sinne, missä tarve on suurin."

Vesi voi sairastuttaa

Epäpuhdas vesi aiheuttaa paljon sairastumisia ja kuolemia eri puolilla maailmaa.

"Likaisen veden takia kuolee joka päivä kymmeniä tuhansia ihmisiä", Pehkonen kertoo.

Aina vesi ei näytä, haise ja maistu likaiselta.

"Esimerkiksi Intiassa ja Bangladeshissa on pohjavesialueita, joihin on päässyt valumaan myrkyllisiä kemikaaleja. Aistinvaraisesti vesi ei vaikuta pilaantuneelta, mutta juotuna se sairastuttaa ja jopa tappaa kuukausien tai vuosien päästä."

"Ei ole aina helppoa määritellä, mikä on puhdasta ja mikä epäpuhdasta vettä. Siksi sen mittaamiseen on myös vaikea kehittää yleispeitevä menetelmää."

**Tulevaisuudessa
puhtaasta vedestä
saatetaan käydä
jopa sotia**

Suomikaan ei enää ole mikään lintukoto puhtaan veden suhteen. Useimmilla on muistissa muutaman vuoden takainen Nokian vesikriisi ja viimeisimmäksi huolta on aiheuttanut Talvivaaran kaivoksen vaikutukset alueen vesistöön.

"Suomessa on joissakin paikoin tullut ilmi myös viallisia putkia, joista on löytynyt kemikaalijäämiä. Siksi on tärkeää, että pidämme infrastruktuurin kunnossa."

"Kuopiossa esimerkiksi on hiljattain investoitu Lehtoniemen puhdistamoon. Vesimaksut ehkä hieman nousevat investointien myötä, mutta se hinta kannattaa puhtaasta ja turvallisesta käytettävästä vedestä maksaa."

Vaikuta vesijalanjälkeesi

Hiilijalanjälki on paljon käytetty termi ilmastomuutoksesta puhuttaessa. Yhtä lailla voidaan puhua myös vesijalanjäljestä. Se kertoo, kuinka paljon vettä on tarvittu eri tuotteiden ja hyödykkeiden tuotantoprosessissa.

"Tätä niin sanottua piilovettä on esimerkiksi yhdessä pienessä kahvikupillisessa 123 litraa."

"Vertailun vuoksi voi kertoa, että noin viiden minuutin suihku kuluttaa suurin piirtein 95 litraa vettä."

Jos haluaa pienentää vesijalanjälkeään, kannattaa miettiä omia valintojaan.

"Teekupillisen tuottaminen kuluttaa vettä vain kymmenesosan siitä, mitä tarvitaan kahvikupillisen tuottamiseen. Pelkästään vaihtamalla kahvin teehen voi pienentää omaa vesijalanjälkeään merkittävästi", Pehkonen summaa.

Varsinainen piiloveden pohjaton kaivo on nautanlihan tuotanto.

"Pihviateria sisältää piilovettä peräti 15 500 litraa."

Sota puhtaasta vedestä

Suomessa käytetään vettä noin 150 litraa henkilöä kohden vuorokaudessa.

"Se on OECD-maiden keskitasoa. Tuo arvio

"Puhtaan veden varastot loppuisivat muutamassa vuosikymmenessä ilman nykyisiä puhdistusteknologioita", Simo Pehkonen kertoo esitellessään vedenpuhdistuspilottilaitetta.

kertoo vain suoran kulutuksen eli se ei sisällä piiloveden määrää."

Maailmalla on esiintynyt skenaarioita, että tulevaisuudessa puhtaasta vedestä saatetaan käydä jopa sotia.

"Voit syntyä myös kansainvaelluksia, kun ihmiset lähtevät liikkeelle kuivuuden tai saastu-

KUUKAUDEN VALINNA

60

Ensi helmikuussa järjestettävien kirkolliskokousvaalien ehdokasasettelu on päättynyt. Kuopion hiippakunnasta ehdokkaita on yhteensä 60.

6%

18 seurakuntataloutta eli noin 6 prosenttia maan kaikista seurakuntatalouksista nostaa veroprosenttiaan vuonna 2016. Kuopiossa (1,5 %) ja Siilinjärvellä (1,25 %) veroprosentit pysyvät ennallaan.

20 000

Kirkkohallituksen täysistunto on myöntänyt 20 000 euroa Fokus ry:lle vuoden 2016 Uskontojen yhteisymmärryksen viikon toteuttamiseen. Fokus on poliittisesti sitoutumaton ja ekumeeninen järjestö.

”Kirkon tutkimuskeskus selvitti lokamarraskuussa 2015 osana Gallup Ecclesiastica-kyselyä suomalaisten suhtautumista uskonnonopetukseen.

Kyselyssä vastaajilta tiedusteltiin heidän suhtautumistaan uskonnonopetukseen kouluissa sekä asennetta uskontoja ja katsomuksia koskevaa yhteistä opetusta kohtaan.

Kyselyn mukaan kaikista suomalaisista 62 prosenttia suhtautuu erittäin tai melko myönteisesti ja vain 21 prosenttia erittäin tai melko kielteisesti koulun uskonnonopetukseen.

”Kirkon mediasäätiö on myöntänyt tuotantotukea useille pakolaisuutta ja siirtolaisuutta käsitteleville hankkeille syksyn tukipäätöksissään. 12 500 euron tuen saa ohjaaja Hamy Ramezanin ja koomikkona tunnetun **Ali Jahangirin** televisiodokumentti *Tunte maton pakolainen*.

Suurimman, 25 000 euron, tuotantotuen saa **Lars Feldballe-Petersenin** televisiodokumentti *Anteeksi antamaton*. Dokumentti kertoo sotarikollisen yrityksestä palata takaisin elämään vankeudessa vietettyjen vuosien jälkeen.

Kirkon mediasäätiön tuotantotukia jaettiin tänä syksynä kaikkiaan 21 hankkeelle yhteensä 150 000 euroa.

PÄÄKIRJOITUS

Hyvän sanoman lähettäjä

Yhtenä pimeänä ja räntäsateisena päivänä Kuopion torin poikki kiiruhtaneet ihmiset saivat kokea pienen yllätyksen. Kuopion seurakunnat jakoivat aikaisin aamulla piparkakkupusseja ohikulkijoille. Pohjan tien koulun 4 A:n musiikkiluokan oppilaat lauloivat joululauluja.

Piparkakkutervehdyksen tavoitteena oli levittää hyvää joulumieltä. Tempaus toteutettiin eri puolilla Suomea samaan aikaan. Jaossa oli koko maassa yli 100 000 piparkakkua. Pusseissa oli kaksi piparkakkua, joten yllätyksen pystyi jakamaan ystävän kanssa. Tempauksesta saatiin paljon hyvää palautetta.

Joulun alla silmiini sattui Helsingin Sanomista (15.12) juttu, johon oli haastateltu ihmisiä aineettomien lahjojen antamisesta. Piispa **Irja Askolan** lahja kosketi minua erityisesti. Hän lähetti ihmisille joulu kortteja, joissa lupasi puhua hyvää kortin saajasta viidelle eri ihmiselle tammikuun aikana. Irja Askola ker-

”

Rakastakaa vihamiehiänne

toi: ”Lähetän tällaisen kortin ihmiselle, jonka kanssa minulla on ollut erimielisyyksiä kuluneena vuonna. Ristiriitamme eivät saa estää minua näkemästä sitä hyvää, mitä tässä ihmisessä on.”

Finlaysonin toimitusjohtaja **Jukka Kurttila** puolestaan kertoi: ”Viime vuonna perheemme joulupöydässä vaimoni keksi, että kertoisimme jokainen yhden asian, jota arvostamme toisissamme. Uskon, että jokainen meistä sai paljon voimaa toistensa sanoista.”

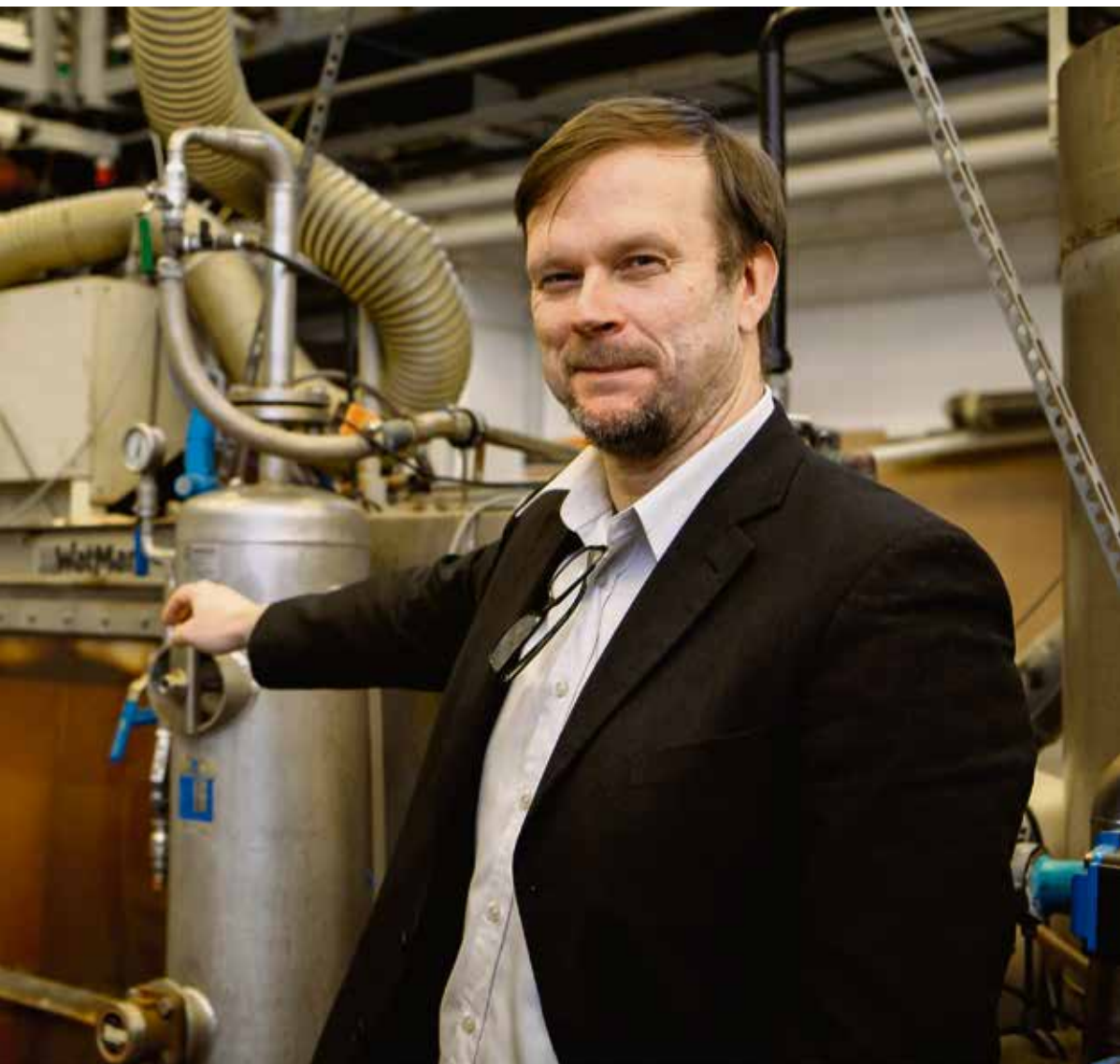
Nykyään tuntuu siltä, että lehtien yleisönosastopalstoille ja sosiaaliseen mediaan on yleisempää laittaa negatiivista kuin positiivista palautetta, etenkin nimenmerkin suojassa. Puhutaan jopa some-raivosta.

Olisiko näistä pohdinnoista uuden vuoden alkuun ajattelemisen ja toteuttamisen aihetta. Lähimmäisistä kannattaa puhua hyvää. Myös niistä, joiden kanssa ei ole aina samaa mieltä.

Raamatussa kehoitetaan: ”Mutta minä sanon teille: rakastakaa vihamiehiänne ja rukoilkaa vainoojienne puolesta, jotta olisitte taivaallisen Isänne lapsia.” Matt 5:44.

MINNA SIIKANIVA
minna.siikaniva@evl.fi

ikapommi?

TUIJA HYTTINEN

neiden vesien riivaamilta alueilta.” Pehkosen mukaan veden merkitys kiteytyy osuvasti seuraavaan viisauteen: ”Miljoonat ovat eläneet ilman rakkautta. Kukaan ei ole selvinnyt ilman vettä.”

”On äärimmäisen tärkeää kehittä-

tää uutta vedenpuhdistusteknologiaa ja antaa sitä vaikka ilmaiseksi sinne, missä tilanne on päässyt pahaksi. Näin voidaan estää vesikriisin kärjistyminen konflikteiksi ja pakolaisaloiksi.”

”Tässä olisi tuhannen taalan

paikka suomalaisillekin cleantech-yrityksille. Myös Itä-Suomen yliopistossa vedentutkimus ja vedenpuhdistusmenetelmien kehittäminen on nouseva ala.”

HELI HARING

Miten tavoitamme kirkosta vieraantuneita?

Kohtaamisen kirkko 2015–2020 -strategia vastaa haasteeseen neljän avainsanan kautta: sanoma, kohtaaminen, lähimmäisenrakkaus ja jäsenyys.

Strategia pureutuu kristillisen kirkon ihan todellisiin perustehtäviin. Mutta jos hieman kärjistetään, seurakunta käsitteenä hahmottuu edelleen byrokratia- ja sen jäsenyys asiakasnäkökulmasta. Tavoittamisen avainkysymykset ovat epäilemättä juuri sanoma, kohtaaminen ja lähimmäisenrakkaus. Tietoinen jäsenyys taas on tulos onnistuneesta tavoittamisesta.

Kirkosta vieraantuneita kohtaavat toisaalta kirkkoa, uskontoa tai pappeja koskevat uutiset mediassa, toisaalta kirkollisista tapahtumista kauneimmat joululaulut, rippi- ja hääjuhlat sekä hautaan siunaamiset. Edellisten sävy on useimmiten kielteinen tai neutraali, kuten uutisten yleensäkin. Jälkimmäisistä kävijän mieleen jää lähinnä tunnelma, joka voi olla hyvinkin myönteinen.

Nettisivuihin panostetaan yhä enemmän. Ne tavoittavat kuitenkin parhaiten niitä, jotka jo tietävät mitä etsivät: yhteystietoa tai jonkin tilaisuuden paikkaa ja aikaa.

Vieraantuneen sen sijaan tavoittaa parhaiten ystävä, työtoveri tai naapuri. Hänet saa varmimmin mukaan lähimmäisten tiimi, josta säteilee tekemisen into ja aikaansaamisen ilo, ja joka osoittaa uudelle mukaan tulijalle ihan oikean tehtävän. ”Sillä meitä innostaa enemmän se, mitä me voimme antaa, kuin se mitä meille annetaan, me rakastamme enemmän niitä, jotka meitä tarvitsevat, kuin niitä, joita me tarvitsemme, ja me jaksamme uskottomasti, kun tunnemme tekevämme yhdessä oikeita asioita ja näemme työmme kantavan hedelmää.”

”**Tietoinen jäsenyys on tulos onnistuneesta tavoittamisesta**

Kirkolla ei valitettavasti ole yksinoikeutta tähän mukaan innostamisen malliin, mutta rajoittamaton käyttöoikeus on, ja sitä pitää hyödyntää. Kirkolla sen sijaan on etuoikeus:

- Kertoa Jeesuksen opetuksesta, elämästä ja kuolemasta ja kastaa seurakunnan jäseneksi
- Kutsua Jeesuksen seurakunnalleen ja itse kullekin kristitylle osoittamiin tehtäviin
- Vapauttaa arjen töistä ja huolista sunnuntain lepoon ja yhteiseen juhlaan
- Julistaa armahdusta eilisen synneistä ja vapautusta tämän päivän epätoivosta, sekä jakaa leipää ja viiniä huomisen vahvistukseksi Joh.13:35 mukaan, ”kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos teillä on keskinäinen rakkaus.” Siellä missä tämä rakkaus näkyy jo ulospäin, kirkon sanoma leviää ja tarttuu vieraantuneisiin.

MATTI JANTUNEN

Ekumeenisia kohtaamisia tam

Kristittyjen ykseyden ekumeenista rukousviikkoa vietettiin ensimmäisen kerran Yhdysvalloissa vuonna 1908.

Suomessa ensimmäiset rukousviikon tapahtumat pidettiin 1950-luvun alussa, mutta säännöllisesti tapahtumia alettiin viettää 1960-luvun alusta. Alkuvuosina ekumeeniset kokoontumiset eivät olleet itsestäänselvyksiä, mutta nykyään kristittyjen ykseyden rukousviikko on vakiinnuttanut asemansa.

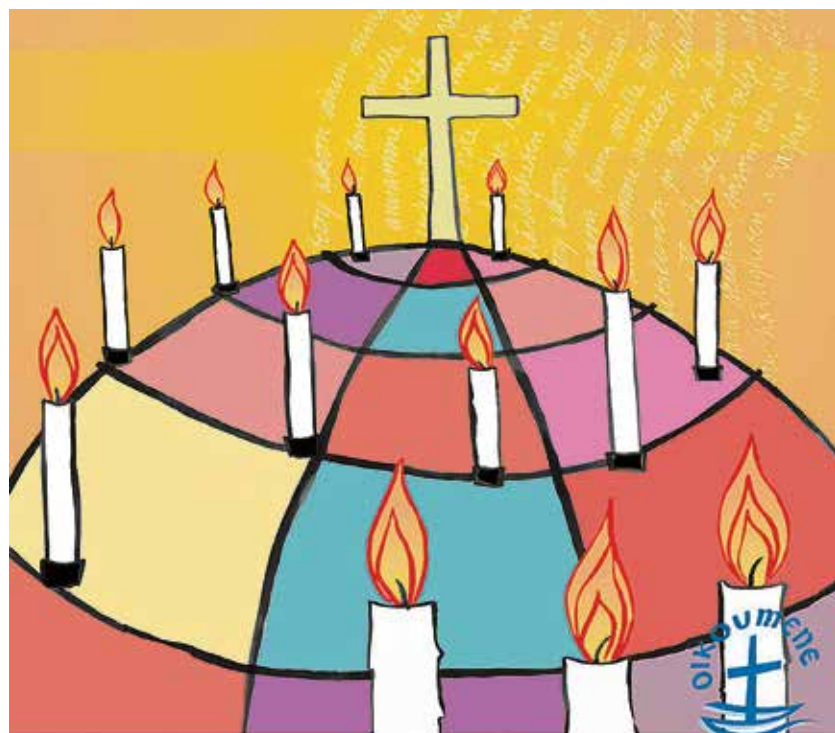
Vuoden 2016 ekumeenisen rukousviikon aineiston on valmistanut Latvian kristillisten kirkkojen työryhmä. Rukousviikon teemana on Kutsuttu julistamaan Jumalan suuria tekoja. Se perustuu Ensimmäisen Pietarin kirjeen tekstiin 2:9–10.

Kristittyjen ykseyden perustuksena on Jumalan sana. Raamatun pyhissä kirjoituksissa kohtaamme Jumalan ja hänen pelastavat tekonsa historiassa. Kun luemme Raamatun rukoillen, opimme tunnistamaan Jumalan suuret teot myös tässä ajassa ja omassa elämässämme. Ekumeenisella rukousviikolla meitä muistutetaan, että Jumalan suuria tekoja ei ole tarkoitettu yksityisomaisuudeksi.

Rukousviikkoa vietetään 18.–24.1.

Kuopion seurakunnat organisaattorina

Kuopiossa ja Kuopion seudulla ekumeenisen rukousviikon tapahtumista vastaa Kuopion kristillisten seurakuntien yhteistyöelin, joka koostuu seurakuntien edustajista. Kokouksiin osallistuvat myös luterilaisen ja ortodoksisen hiippakunnan piispat. Seurakunnat tunnustavat Raamatun mukaan Herran Jeesuksen Kristuksen Jumalaksi ja Vapah-

tajaksi ja pyrkivät yhdessä täyttämään yhteistä kutsumustaan yhden Jumalan, Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen kunniaksi.

Yhteistyöelimen tarkoituksena on mm. edistää kristillisten seurakuntien keskinäistä kunnioitusta ja yhteyttä, antaa tietoja niiden toiminnasta sekä järjestää kristittyjen ykseyden rukousviikon tapahtumia sekä muita tapahtumia. Yhteistyöelimeen nimeää kukin jäsen seurakunta kaksi edustajaa. Hallituksen puheenjohtaja on Heimo Enbuska Kuopion Helluntaiseurakun-

nasta, sihteerinä **Anni Tanninen** Kallaveden seurakunnasta ja muina jäseninä pastori **Tapio Annala** Kuopion Vapaaseurakunnasta, pastori **Jori Brander** Kuopion Metodistiseurakunnasta ja isä **Harri Peiponen** Kuopion ortodoksisesta seurakunnasta.

Ekumeenisen rukousviikon paikalliset tapahtumat

Rukousviikon tapahtumat koostuvat tilaisuuksista seurakunnissa, ristisaatoista sekä pääjuhlasta. Tapahtumia riittää

HISTORIALLISTA

Vastakohtat eivät tasoitu omia aikojaan

Missä on ilo, rauha ja oikeudenmukaisuus, siellä on Jumalan valtakunta. Sellainen oli **Sigfrid Sirenin** yhteiskunnallinen työnäkö.

Sirenin muistetaan Suomen setlementtiliikkeen uranuurtajana. Merimiespappina ollessaan Sirenin oli tutustunut liikkeeseen, joka toimi Englannin teollisuusalueilla kirkon ja työväenliikkeen sillanrakentajana.

Suomessa Sirenin oli aluksi Suomen Lähetysseuran palveluksessa ja sai kirjoituksillaan aikaan, että Suomesakin alettiin suunnitella teollisuusseutujen kristillissosiaalista toimintaa. Vuonna 1918 Sirenin perusti Suomen Setlementtiliiton edeltäjän Teollisuusseutujen evankelioimisseuran; nimi oli sittemmin Kristillis-yhteiskunnallinen työkeskusliitto. Sirenin oli järjestön pääsihteeri vuoteen 1948.

Hän oli niitä harvoja pappeja, jotka loivat veljessodan kahtia repimässä maassa yhteyksiä työväenluokkaan. Oikeistoradikalismien vuosina Sirenin ei juuri ollut tukijoita kirkonkaan piirissä.

Tuulen suunta muuttui. Kansa äänesti itselleen maalaisliittolaisen presidentin ja sama oli Kuopiossa nähty kirkon vaaleissa: julkimaalaisliittolainen **Lennart Heljas** äänestettiin neljänneltä vaalisijalta Kuopion maaseurakunnan kirkkoherraksi vuonna 1936. Lisäk-

si presidentti nimitti toiselta vaalisijalta Kuopion piispaksi maalaisliittolaiseksi mielletyn professori **Eino Sormusen**.

Sormunen vierasti herätysliikkeiden näkemystä kirkosta pelkkänä uskovi-seurakuntana, ja tuki mieluummin kansankirkkonäkemyksiä. Kirkon tuli olla kaiken kansan kirkko. Siksi hän tuki arvovalloillaan Sigfrid Sireninistä, joka tuli helmikuussa 1941 Kuopioon tunnustelemaan setlementtikeskuksen perustamismahdollisuuksia kirkon uudenaikaiseksi etsiväksi työmuodoksi.

Ei auttanut piispan arvovalta, sillä diakoniasta vastannut sisälähetysyhdistys ei halunnut setlementtityöstä itselleen kilpailijaa. Sireninuksen setlementtikeskus torjuttiin myös sillä perusteella, ettei sisälähetysseura ollut havainnut kotikaupungissaan mitään yhteiskunnallisia vastakohtiaakaan.

Ensimmäinen työkeskus Kalliolan setlementti oli perustettu jo 1919, ja vuoden 1941 tunnustelujen jälkeen siitä toimi 16 paikkakunnalla.

Puijon Setlementti aloitti vasta vuonna 1995.

KAIIJA VUORIO

tammikuun rukousviikolla

Ekumeenisen rukousviikon tapahtumat

Ekumeenisen rukousviikon ristisaatto ja pääjuhla sunnuntai 24.1. Kuopion Tuomiokirkossa

Ristisaatto alkaa klo 17 Pyhän Johannes Teologin kirkossa (Suomen ortodoksinen kirkollishallitus, Karjalankatu 1) toimitettavalla rukoushetkellä ja päättyy Kuopion Tuomiokirkkoon, jossa on Ekumeenisen rukousviikon **pääjuhla klo 18**. Pääjuhlassa Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa Leon, Helsingin katolisen hiippakunnan piispan Teemu Sipon ja Kuopion hiippakunnan piispan Jari Jolkosen tervehdyspuheet. Ekumeeninen kuoro esiintyy johtajanaan Anna Pöyhönen. Esirukouksessa on mukana ihmisiä eri seurakunnista, isäntänä tuomiorovasti Ilpo Rannankari. Kirkkokahvit.

Ennen ristisaattoja mahdollisuus tutustua ortodoksiseen kirkkomuseoon Riisaan. Avoimia su 24.1. klo 15.30–17. Siisäänkäynti alennettuun hintaan 8 euroa/henkilö, alle 18-vuotiaat ilmaiseksi.

Maanantai 18.1. klo 18.30 Hengellisen musiikin karaoke. Iltahartaus, rukoushetki ja iltatee Pelastusarmeijalla (Kauppakatu 55–57)

Tiistai 19.1. klo 18 Ekumeeninen ylistysmusiikin ilta Kallaveden kirkossa, Rauhalahdentie 21. Pastori Mikko Joki-

saari Tukikohta seurakunnasta, pastori Anni Tanninen ja kanttori Vuola-Tanila, Lähde-yhtye ja lapsikuoro Kallaveden seurakunnasta.

Tiistai 19.1. klo 18 Keitele. Ekumeeninen iltatilaisuus ev.lut. seurakunnan seurakuntatalissa.

Keskiviikko 20.1. klo 18 Iltatilaisuus Eelimillä, Vuorikatu 29. Heimo Enbuska helluntaiseurakunnasta, vankilapappi Jouko Koistinen, evankelista Elina Heinonen Kansan Raamattuseurasta, Sade-yhtye.

Torstai 21.1. klo 13 Päivätilaisuus Metodistikirkossa, Puusepänkatu 7. Jori ja Elisa Brander Metodistiseurakunnasta ja Hannu Koskelainen Alavan seurakunnasta.

Torstai 21.1. klo 18 Ehtoopalvelus Pyhän Nikolaoksen katedraalissa, jonka jälkeen iltatee seurakuntatalissa. Mukana Jaana Marjanen ja Puijon kamarikuoron kvartetti johtajanaan Anna Antikainen Puijon ev.lut. seurakunnasta.

Torstai 21.1. klo 18 Karttula. Ekumeeninen iltatilaisuus ev.lut. seurakuntatalolla, Kissakuusentie 14. Mukana Harri Peiponen ortodoksisesta seurakunnasta, Kaarina Hoffrén Karttulan

Vapaaseurakunnasta ja Johanna Porokola Kallaveden seurakunnasta. **Lauantai 23.1. klo 9–13 Avoimet ovat Kuopion kristillisellä yhtenäiskoululla** Neulamäentie 26.

Sunnuntai 24.1. klo 12 Maaninka. Ekumeeninen tilaisuus Maaningan ev.lut. kirkossa. Mukana Harri Peiponen ortodoksisesta seurakunnasta ja Raija Jokela Kallaveden seurakunnasta. Kirkkokahvit.

Sunnuntai 31.1. klo 18 Ekumeeninen Tuomasmessu Alavan kirkossa, Keihäskatu 5. Piispa Arseni ortodoksisesta kirkosta saarnaa.

Ekumeeniset vaellukset

Keskiviikko 20.1. klo 18 Siilinjärvi. Ristisaatto Pyhän suurmarttyyri Georgios Voittajan kirkosta Vapaaseurakuntaan, sieltä Helluntaiseurakuntaan ja ristisaatto päättyy luterilaiseen kirkkoon. Iltatee.

Keskiviikko 20.1. klo 18 Nilsä. Ristisaatto luterilaisesta kirkosta pyhän Johannes Kastajan kirkkoon. Iltatee.

Torstai 21.1. klo 18 Tuusniemi Ristisaatto. Rukoushetki Apostolien Pietarin ja Paavalin kirkossa, sieltä ristisaatto Helluntaiseurakuntaan ja sieltä luterilaiselle seurakuntakodille. Iltatee.

lähes viikon jokaiselle päivälle. Tapahtumat alkavat maanantaina 18.1. hengellisen musiikin tilaisuudella Pelastusarmeijan tiloissa ja viikko päättyy sunnuntaina 24.1. pidettävään pääjuhlaan upeasti remontoitussa Tuomiokirkossa. Kaikki viikon tapahtumat löytyvät esitteestä.

Uusina tapahtumina ovat kristillisen yhtenäiskoulun ja päiväkodin avoimet ovet, siellä on muun muassa toimintapisteitä ja kaikki tutustuvat saavat ilmaisen yllätyspussin. Nyt on myös mahdollisuus tutustua ortodoksiseen kirkkomuseoon Riisaan ennen ristisaattoja pääjuhlaan.

Facebook-sivusto Kuopion tapahtumista avautuu tammikuun alussa. Ekumeeninen rukousviikko Kuopiossa -sivustolle voi lisätä kuvia tai kuvauksia omista tapahtumistaan rukousviikon aikana.

ISÄ HARRI PEIPONEN

MITÄ MIELESSÄ?

Bänditreeneit täynnä luomisen iloa

Kuopion kaupungin nuorisohajaaja **Sakari Hietala** ja Savonia-ammattikorkeakoulun musiikkipuolen päätoiminen tuntiopettaja **Marko Salmela** ovat intoa täynnä. He toimivat opettajina syyskuussa käynnistyneessä kehitysvammaisten bändikerhossa.

”Bändi on saatu hyvään vauhtiin ja viikoittaisissa treeneissä otetaan joka kerta askeleita eteenpäin”, miehet iloitsevat.

Toiminta toteutetaan Kuopion kaupungin vammaispalveluiden, nuorisotoimen ja konservatorion yhteistyönä. Sitä varten on saatu EU-rahoitusta, jonka turvin bändikerho pyörii ensi kevääseen saakka.

Kuinka moni pääsi mukaan bändiin?

”Kokoonpanossa on kuusi jäsentä. Jokaiselle saatiin oma instrumentti: rummut, bassokitara, piano, sähkökitara, congarummut ja yksi on tietysti laulaja. Osa porukasta on soittanut aikaisemmin, mutta joukossa

on sellaisiakin, joilla ei ollut mitään kokemusta ennestään.

Kehitysvammaisten työkeskuksen ohjaajat valitsivat omista ryhmistään soittamisesta kiinnostuneita osallistujia.”

Millaista musiikkia bändi soittaa?

”Emme harjoittele mitään valmiita kappaleita vaan improvisoimme. Ryhmä itse luo musiikkia. Olemme huomanneet, että juuri tuo luomisen tunne on hyvin tärkeä bändiläisille.”

Onko esiintymisiä tiedossa?

”Meillä on selkeä päämäärä asetettu huhtikuun alkuun *TelMi*-teatterin esityksiin. *TelMi* on erityistä tukea vaativien harrastajateatteri ja tarkoituksena olisi, että bändiläiset säestäisivät osittain ensi kevään esityksiä.

Toivomme, että saisimme siihen mennessä kolme kappaletta valmiiksi. Ensimmäisen biisin työnimi muuten on *TelMi Blues*. ”

TUJJA HYTTINEN

Miten motivoituneita bändiläiset ovat?

”Porukka hitsautuu kerta kerralta tiiviimmin yhteen. Treenien lopussa he haluavat aina revitellä oikein kunnolla. Moni on selvästi saanut bändiharrastuksen myötä uudenlaista itseluottamusta. Ja myös me opettajat olemme olleet saamapuolessa, tämä on ollut meillekin antoisaa ja opettavaista.”

HELI HARING

Tietokoneapu

Kotitalousvähennys 45%

www.orden.fi

040 5844 045

KAIKKEA KIVAA KOTIIN KEITTIÖTUNING

WWW.KEITTIOTUNING.FI

Päivän tarjous:

Hengenravintoa matkaevääksi

Esitän päivän toivotuimmat laulut ja runot 70 v. syntymäpäiväni johdosta Kaavin kirkossa su 17.1.2016 klo 16.

Jos joku haluaa muulla tavoin muistaa, niin laulajan matkakassa on FI31 5096 0020 0432 16

Laulaja-baritoni Hannu Musakka

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO ESA-MATTI KOPONEN

Puijonkatu 26, III kerros puh. (017) 261 3370

Uudet hammersproteesit, pohjaukset ja korjaukset LAATU- JA TYÖTAKUU

Ilmoittaja, ota yhteyttä.

Ilmoitusmarkkinointi

Jaana Mehtälä

041 454 6594

jaana.mehtala@kotimaa.fi

Pirjo Teva

040 680 4057,

pirjo.teva@kotimaa.fi

Puijon Maja palvelee lämmöllä arjessa ja juhlassa niin ilon kuin surunkin hetkinä

- juhlaravintola
- lounasravintola
- hotelli
- sauna- ja kokoustilat

Kysy lisää ja pyydä tarjous puh. 044 552 4810 myynti@puijo.com

Puijon torni Hotelli Puijon maja
www.puijo.com

Puijotie 135, 70300 Kuopio

PIISPANTARKASTUS

Piispantarkastus tehdään nykyään "katse eteenpäin" -hengessä. Missä seurakunta on nyt, mitä on tulossa ja mihin tahdomme mennä yhdessä? Nyt on aika yhdistää voimat ja lähteä liikkeelle välittämään sitä toivoa, iloa ja yhteyttä, jonka yhteinen usko meille kaikille antaa ja lahjoittaa.

PIISPA JARI JOLKKONEN 8.11.2015

HANNU KORHONEN

- ✦ **Alavan** seurakunnan piispantarkastuksen päätös ja Armon varassa -messu sunnuntaina 10.1. klo 18. Hannu Koskelainen, Anu Kiviranta. Esiintymässä Ossi Jauhiai-nen, Leila Savolainen, seniorikuoro, kirkkokuoro, Zipporim, nuorten bändi, lapsikuoro ja bändi. Piispantarkastuksen päätös piispa Jari Jolkkonen. Lopuksi kirkkokahvit.
- ✦ **Kallaveden** seurakunnan piispantarkastuksen päätösmessu on Kallaveden kirkossa sunnuntaina 10.1. Koko kansan kirkkopyhä alkaa aamulla klo 9 aamupalalla ennen messua. Messu klo 10. Messussa liturgina piispa Jari Jolkkonen, saarnaa Matti Pentikäinen, urkurina Anna-Mari Linna, kanttorina Mari Vuola-Tanila, esiintymässä kirkkokuoro, nuorten lauluryhmä ja rytmisoittimissa Sari Ahonen. Messun jälkeen toimintapisteitä ja lounas. **Yhteiskuljetus piispanmessuun** Kallaveden kirkolle: **Maaningan** kirkon pihasta klo 8.50, pysähtyy Kinnulanlahden GT:n pysäkillä klo 8.55. Kuljetus takaisin klo 13.15, Maaningalla klo 14. **Karttulan** seurakuntakodilta lähtö klo 8.45 ja paluu n. klo 13.45.

TUIJA HYTTINEN

Piispantarkastus päätökseen

- ✦ **Kuopion ev.lut. seurakuntien piispantarkastuksen päätösmessu Nilsiä** kirkossa on sunnuntaina 17.1. klo 10 piispanmessu ja Kuopion ev.lut. seurakuntien piispantarkastuksen päätös. Samalla vietetään Järvi-Kuopion 5-vuotisjuhlaa, Nilsiä kirkon 110-vuotisjuhlaa ja Nilsiä seurakunnan perustamisen 200-vuotisjuhlaa. Tarjolla keittolounas ja kahvit.

TAPAHTUU

Siunausta uudelle vuodelle 2016!

Uutta Vuotta juhlistetaan seurakunnissa messuin ja hartauksin, katso oman seurakuntasi tapahtumat seurakuntailmoituksista alkaen sivulta 12.

Tuomasmessu

Uudenvuoden aaton Tuomasmessu Alavan kirkossa poikkeuksellisesti torstaina 31.12. klo 20. Messussa saarnaa Juha Välimäki, mukana Anna Väättäinen, Leila Savolainen ja Zipporim-kuoro.

Vaatekeräys

Diakoniakeskuksen kierrätyspisteen turvapaikanhakijoiden vaatekeräys jatkuu. Vaatteita vastaanotetaan jälleen **maanantaista 11.1.** alkaen ma-pe klo 8-16 keskusseurakuntatalolla, B-rappu. Miesten kaiken kokoisista talvikengistä on edelleen pulaa.

Musiikkia ja laulua

- ✦ **Loppiaisen Kauneimmat joululaulut -messu** soi Maaningan kirkossa keskiviikkona 6.1. klo 10.
- ✦ **Konsertti, Aution amatöörit** Alavan seurakuntatalolla keskiviikkona 6.1. klo 16. Vapaa pääsy, kolehti lähetystyölle.
- ✦ **Juankosken seurakuntakerhon tammilaulajaiset** Ylösnousemuksen kirkossa keskiviikkona 13.1. klo 11.
- ✦ **Gospel-henkiset sanajumalanpalvelukset** sunnuntaina 24.1. Riistaveden kirkossa klo 10 ja Vehmersalmen kirkossa klo 13 laulu raikuu gospel-hengessä VIM-MA-kuoron johdolla.

Englantia kertaamaan

- ✦ **Brief Case – Kertaa englantia!** Onko kielitaitosi ruostunut? Tule kertaamaan, saat teetä ja sympatiaa Tuusniemen seurakuntakodissa tiistaina 12.1. klo 18. Oppaana KTM Tuija Junkkari.

Markkina-aikaan

Markkinaseurat ovat Tuomiokirkossa keskiviikkona 27.1. klo 18. **Markkinaseuro-**

jen aamuseurat keskusseurakuntatalossa, Suokatu 22, kerhuhuone Samulissa torstaina 28.1. klo 9.

Parisuhteen Palikoita

Varikko – Parisuhteen Palikoita lapsiperhe(aikuis)ille tarjotaan Petosen seurakuntatalon takkahuoneessa sunnuntaista 24.1. klo 16.30 alkaen. Muut tapaamiset ovat 7.2. ja 21.2. Tarjolla on pientä iltapalaa sekä lastenhoito.

Koulututusta vapaaehtoistehtäviin

L10T -vapaaehtoistyön koulutus Petosen seurakuntatalossa lauantaina 6.2. klo 10-18 ja su 7.2. klo 13-16. Koulutus perustuu Luukas 10 -metodiin ja se on tarkoitettu kaikille erialaisista vapaaehtoistehtävistä kiinnostuneille seurakuntalaisille. Kouluttajana pastori Mikko Matikainen KRS:stä. Osallistumismaksu on 30 €/henkilö. Lisätietoja ja ilmoittautuminen 27.1. mennessä anni.tanni-nen@evl.fi.

Siilin Majataloilta

Majataloilta svengasi ja siunaus tuntui syksyllä 2015. Olitko illassa? Jäikö kipinä päälle? Tule mukaan perjantaina 22.1. klo 18 Siilinjärven kirkkoon. Mukana illassa on myös Pekka Simojoki. Olet vapaa istumaan, kahvittelemaan tai vaikkapa ylistämään illan aikana. Tapahtumasta lisää Siilinjärven seurakunnan Facebook-sivuilla. Jos haluat osallistua illan toteutukseen, lisätietoja saat osoitteesta www.vapaaehtoistyö.fi/siilinjärvi/vapaaehtoistyö/6591

Kokoonnutaan yhteen

- ✦ **Uuden vuoden päivän siioninvir-siseur**at Juankosken seurakuntatalossa perjantaina 1.1. jumalanpalveluksen jälkeen seurakuntatalossa. Mukana Osmo Korkalainen.
- ✦ **Elämäntarkkailuryhmä** kokoontuu ensimmäisen kerran Petosen seurakuntatalon takkahuoneella tiistaina 9.2. klo 17.30. Haluatko jäsentää elämäkokemuksiasi ja sen kautta ymmärtää paremmin itseäsi tai käyttäytymismallejasi? Mikä osuus

Löydä lisää tapahtumia

Kaavilainen baritoni Hannu Musakka juhlii 70-vuotista eloaan *Hengenravintoa matkaevääksi* -konsertissaan Kaavin kirkossa sunnuntaina 17.1. klo 16. Käsiohjelmaa on saatavana kirkosta hintaan 10 €. Hengenravintoa matkaevääksi on toivekonsertti, jota varten Hannu Musakka on laatinut kuulijoita varten lähes 100 laulua ja runoa käsittävän käsiohjelman, josta tilaisuuteen osallistujat saavat toivoa kuultavakseen tietyn kappaleen päiväsankarin esittämänä. Osa lauluista ja runoista on hänen omia tekstejään.

historiallasi on tämän päivän elämässäsi? Ryhmä kokoontuu kahdeksan kertaa. Ilmoittautumiset 30.12.2015-25.1.2016 sähköisesti osoitteessa www.kuopion-seurakunnat.fi/Kallavesi-tapahtumia. Tar Kempia tietoja saat Riitta Reimalta puh. 040 4848 370 tai Vuokko Laitiselta puh. 040 4848 254.

- ✦ **Kristillinen tanssipaja** Puijon seurakuntakeskuksessa liikuntasalissa lauantaina 16.1. ja 30.1. klo 12-17. Katso lisätietoja sivulta 9.
- ✦ **Teemailta kirkkorakentamisen symboliikasta** Kaavin seurakuntatalossa tiistaina 19.1. klo 18. Kertojana arkkitehti Anssi Junkkari.
- ✦ **Kristittynä maailmassa -luento-sarja** alkaa Juankosken seurakuntatalossa keskiviikkona 20.1. klo 18 teemalla Kristitty – muukalainen, luennoimassa Jouko Kauhanen Suomen Raamattuopistosta.
- ✦ **Kuvismuskari** alkaa Petosen seurakuntatalolla torstaina 21.1. klo 14-15. Ryhmään mahtuu uusia vanhempi & lapsi(0-1 v.) -pareja. Yhteyshenkilönä lastenhojaaja Taina Kuosmanen-Kangas, taina.kuosmanen-kangas@evl.fi
- ✦ **Mykykeittoa** Yhteisvastuun hyväksi Karttulan seurakuntakodissa pe 22.1. klo 11.

TUIJA HYTTINEN

Gospel-lattarit – liikettä, iloa ja hyvinvointia! Siilinjärven Gospel-lattarit™ -leiri on Ruokoniemen leirikeskuksessa 12.-14.2.2016. Leirin ohjaajina ovat Gospel-lattareiden äidit; Asta Lehtimäki ja Piialiina Helminen. Leirin hinta on 140 €, sisältäen majoituksen, ruoat sekä ohjauksen. Ilmoittaudu leirille 5.2. mennessä Jenni Shakyalle, jenni.shakya@evl.fi, puh. 044 728 4647. Leirille ilmoittautuminen on sitova. Lisätietoja Jenni Shakyalta ja Siilinjärven seurakunnan Facebook-sivuilla.

Mukavaa yhdessäoloa taiteen merkeissä

Taidetiistai on tarjonnut jo useamman vuoden ajan paikan lapsiperheille yhdessä olemiseen ja kädentaiteiden harjoittamiseen.

Kallaveden kirkolla Puuha-tiistain nimellä vuonna 2008 alkanut toiminta pohjautuu vahvasti ekologisuuteen, kierätykseen ja kristilliseen kasvatukseen.

”Tämä näkyy toiminnassamme niin, että käytettävät materiaalit ovat jollain tapaa kierrätettyjä. Haluamme esimerkillämme viestittää, että kädentaiteiden harjoittamiseen ei tarvita aina hienoja ja kalliita materiaaleja”, Taidetiistain yhtenä vetäjänä toimiva lastenohjaaja **Leena Ollikainen** toteaa.

”Kotoa löytyykin monesti mitä erilaisempia askartelutarpeita. Materiaaleiksi sopivat esimerkiksi päiväyksen ylittäneet jauhot, vessa- ja talouspaperirullien hylsy ja elintarvikkeiden pakkausmateriaalit – vain mielikuvitus on rajana”, lastenohjaaja **Taina Kangas** jatkaa.

”Jauhoista voi tehdä esimerkiksi suolan, veden ja rypsiöljyn kanssa taikataikinaa. Siitä voi muovilla lähes mitä vain, kuten leikkiruokaa kotileikkeihin.”

”Taideharrastukseen ei tarvita kalliita materiaaleja

Taikina voi olla elämys

Taidetiistaissa on tehty ajan saatossa hyvin monenlaisia tuotoksia. Viime aikoina niin isoissa kuin pienissä käsissä on syntynyt muun muassa värikkäitä kollaasitauluja, herkkiä simpukoita helmineen sekä suloisia metsän ja kotipihan eläimiä. Materiaaleina ovat toimineet pahi, lehdistä leikatut kuvat ja tapetti-liisteri sekä itse tehty taikataikina ja paperimassa.

”Osallistujat pääsevätkin yleensä tekemään tarvittavan taikinan tai massan itse. Varsinkin monelle lapselle sormien upottaminen märkään, karkeaan taikinaan ja massaan on jo itsestään elämys”, Kangas ja Ollikainen toteavat.

Yhdessä aikuisen kanssa

Taidetiistai on osallistujille maksuton ja toimintaa järjestetään nimen mukaisesti tiistaisin.

”Meillä on kaksi ryhmää, joista voi valita itselleen sopivamman. Aamun ryhmä kokoontuu kello 9.30–11.30 ja iltapäivän kello 13–15. Ovet ovat avoinna koko ajan, joten mukaan voi tulla oman rytmin mukaisesti, esimerkiksi lapsen päiväunien jälkeen. Paikalla ei siis tarvitse olla heti kokoontumisen alussa”, Kangas mainitsee.

”Aamun ryhmässä käy paljon väkeä, mutta erityisesti iltapäivällä on vielä tilaa uusille taiteilijoille. Kyseessä on perhetoiminta, jonne niin leikki-, esikoulu- kuin kouluikäisetkin lapset voivat tulla yhdessä aikuisen kanssa. Aikuinen voi olla isä, äiti, isovanhempi tai joku muu tärkeä henkilö. Meillä käy myös perhepäivähoitajia lapsineen”, Kangas lisää.

Vaihda ajatuksia facebookissa

”Ohjelmamme koostuu taiteilun lisäksi omien eväiden nauttimisesta ja pienimuotoisesta lasten harteudesta. Mukaan kannattaa ottaa myös taiteiluun soveltuvat vaatteet”, Ollikainen selvittää.

”Toimintaamme voi käydä tutustumassa ennakkoon facebook-sivullamme, joka löytyy hakusanalla Taidetiistai Kuopio. Sivustolta löytyy paljon kuvia vuosien varrelta ja olemme myös tavattavissa facebookissa on-line keskiviikkoisin kello 20.30–21.30 ja perjantaisin kello 10–12. Tällöin meiltä voi kysellä mieltä askarruttavia asioita sekä vaihtaa ajatuksia kanssamme.”

Alkavana vuonna toiminta järjestetään 19.1. alkaen.

Yhteinen juttu

Anna Kyllönen on käynyt yhdessä 2-vuotiaan **Aatu**-poikansa kanssa Taidetiistaissa useamman kerran.

”Me aloitimme käymään Taidetiistaissa tänä syksynä. Tästä onkin muodostunut meidän yhteinen juttu ja harrastus. Aatu on myös kovin kiinnostunut askartelusta. Aatun isoveljen kanssa me käymme puolestaan jumpassa”, Anna-äiti kertoo.

”Täällä on kyllä ollut mukava käydä. Askarteluideat ovat valmiina ja käytettävänä on monenlaisia materiaaleja. Täällä pääsee myös kokeilemaan erilaisia tekniikoita ja tarvittaessa saa ohjausta.”

SAARA HEISKANEN

Lisätietoja:
Lastenohjaaja **Taina Kangas**
p. 040-4848 342
taina.kuosmanen-kangas@evl.fi

Lastenohjaaja **Leena Ollikainen**
040 4848 353
leena.ollikainen@evl.fi

Taidetiistaissa osallistujat ovat päässeet tekemään muun muassa paperimassaeläimiä.

TAIDETIISTAI

TUJIA HYTTINEN

TUJIA HYTTINEN

Kirkkoisissa on dynaamista voimaa

Kirkkoisilla on ollut vahva vaikutus kirkkoon ja myös muuhun yhteiskuntaan. Heidän tekstinsä tarjoavat nykylukijallekin monia eri tasoja.

Kirkkoisiksi kutsutaan kristinuskon alkuvaiheen vaikutusvaltaisimpia teologeja ja kirjoittajia, jotka muotoilivat kristinuskon opillista perustaa. He vaikuttivat ensimmäisen vuosisadan loppupuoliskolta kahdeksanteen vuosisataan saakka.

"Kirkkoisat olivat kristilliseen uskoon ja elämäntapaan sitoutuneita kristittyjä, jotka osoittivat rohkeutta sekä hengellistä lujautta ja johtajuutta. Syvälle kristillisen uskon ytimiin menneet kirkkoisat kävivät dialogia aikansa kulttuurien ja aatteiden kanssa. Uusi testamentti oli heille tuore innostuksen lähde", teologian tohtori ja Suomen patristisen seuran varapuheenjohtaja **Ari Ojell** kuvailee.

Kirkkoisien vaikutuskanavia olivat esimerkiksi saarnat ja kirjeet sekä teologiset ja moraaliset kirjoitukset. Vainojen aikana ensimmäiset kirkkoisat puolustivat kristinuskoa ja pyrkivät samalla vakuuttamaan maalliset hallitsijat siitä, että kristinusko oli turvallinen uskonto ja "tosi filosofia" vastauksena kaikille viisauden etsijöille.

"Ulkoisen tilanteen muuttuessa uskon puolustamisesta voitiin siirtyä uskon sisällöistä keskustelemiseen. Raamatun lisäksi kirkkoisat korostivat yhteyttä apostoliseen traditioon eli ensimmäisten kristillisten opettajien jatku-moon aina Jeeskuksesta alkaen", Ojell kertoo.

Monikulttuuriset juuret

Kirkkoisat jaetaan kirjoituskielensä mukaisesti pääosin latinalaisiin ja kreikkalaisiin kirkkoisiin. Kolmas merkittävä kieliryhmä on syyriaksi kirjoittaneet isät. Kirkkoisat-kunnianimeä alettiin käyttää jo 400-luvulla niistä kirkon opettajista, joilla oli laajasti tunnustettu auktoriteettiasema.

Kirkkoisat vaikuttivat kaikkialla Rooman valtakunnassa, joka ulottui Länsi- ja Etelä-Euroopasta aina Pohjois-Afrikkaan, Vähä-Aasiaan ja Palestiinan alueelle saakka.

"Meidän on nykyisessä monikulttuurisuuskeskustelussa hyödyllistä tiedostaa kirkkomme teologinen syntytausta. Kristinusko syntyi juutalaisista juurista hellenistisessä yleiskulttuurissa, jossa oli monikansallisuutta ja monikulttuurisuutta. Kristinuskon tausta ei ole erityisen eurooppalainen, vaan monet keskeisimmät kirkkoisat vaikuttivat Pohjois-Afrikassa sekä nykyisen Turkin ja Syyrian alueilla."

Sosiaalista tasa-arvoa ja oikeudenmukaisuutta

Kirkkoisat uudistivat yhteiskunnallista ajattelua edistäessään sosiaalista tasa-arvoa ja oikeudenmukaisuutta patriarkaalisen yleiskulttuurin rajoissa. Kristillisen opin mukaisesti ihmisillä on yhtäläinen arvo Jumalan edessä.

"Köyhien ja puutteenaisten arvo tunnustettiin ja diakoninen elämänsenne nousi esiin. Lapset nähtiin kirkkoisien aikana vanhempien omaisuutena, tyttölapset saatettiin

Kirkkoisat Basileios Suuri, Gregorios Nazianzilainen ja Johannes Krysostomos.

jättää heitteille tai surmata. Kirkkoisien edustaman ajattelun myötä lapsen asema itsessään arvokkaana persoonana voimistui."

Kirkkoisien aikana yleiskulttuuri ei tukenut naisten julkista johtajuutta ja naisten julkinen asema oli muutenkin huono.

"Varhaisessa kirkossa naiset saivat uusia tapoja sosiaaliseen johtajuuteen esimerkiksi uuden luostarilaitoksen myötä. Tämä sisälsi samalla kehityksen siemenen naisten aseman laajempaan muuttumiseen. Lisäksi myös kouluttamattomien ihmisten arvo tunnustettiin."

Ei museotavaraa

Kirkkoisien opetuksilla on ollut vahva vaikutus kirkkoon aina näihin päiviin saakka.

"Reformaation aikana 1500-luvulla palattiin paitsi Raamattuun myös muuhun alkukirkon uskonilmaukseen. Kirkkoisien teksteistä ei poimittu enää vain yksittäisiä lauseita vaan tekstejä luettiin kokonaisuuksina. Kirkkoisien ajattelu rikastutti reformaation teologiaa", Ojell sanoo.

Katolista kirkkoa uudistettiin voimakkaas-

Kirkkoisat uudistivat yhteiskunnallista ajattelua

ti 1960-luvulla Vatikaanin toisessa kirkolliskokouksessa.

"Katolisen kirkon ekumeenisen avautumisen ja uuden raikkaan ajattelun taustalla oli kirkkoisien opetuksia tutkineita teologeja. Katolisessa kirkossa tradition merkitys on toki ollut aina vahva."

Kirkkoisien opetukset pääsivät ylipäättään hyvin esiin toisen maailmansodan jälkeisinä vuosikymmeninä.

"Sodan jälkeen oli ankeat ja surulliset tunnelmat. Kirkkoisat nähtiin kirkossa yhteisenä

Ari Ojellin tekstivinkit:

- ✦ **Peter Halldorf:** 21 kirkkoisää. Kristillisen uskon muotoutumisen historiaa. "Erinomainen kansantajuinen yleisesitys kirkkoisien elämään ja ajatteluun."
- ✦ **Johannes Krysostomos:** Opetuspuheita Johanneksen evankeliumista I–II. "Luetaan Raamattua yhdessä 300- ja 400-lukujen vaihteen tärkeimmän kreikaksi kirjoittaneen kirkkoisän Johannes Kultasuun kanssa!"
- ✦ **Augustinus:** Tunnustukset. "Omaelämäkerrallista kristillistä viisautta lännen kirkon vaikutusvaltaisimmalta opettajalta 300 ja 400-lukujen taitteesta."
- ✦ **Efraim Syyrialainen:** Paratiisihymnit. "Syyrialainen vaihtoehto 300-luvulta: ylistyslauluja, joissa oppi kohtaa runouden."

maaperänä, jolle alettiin rakentaa uutta ekumeenista ajattelua. Kirkkoisien opetukset eivät ole olleet museotavaraa. Niissä on nähty erityistä voimaa, joka auttaa uudistamaan traditiota yhä uudestaan."

Teologiaa ja elämänviisautta

Ojell kannustaa nykylukijoita perehtymään kirkkoisien teksteihin.

"Niissä on välitöntä kosketusta Raamatun teksteihin. Kirkkoisien tekstien lukeminen on yhtä aikaa hengellinen ja intellektuaalinen kokemus. Samalla voi avautua luovemmalle ja kuuntelevammalle tavalle lukea Raamattua."

"Kirkkoisien teksteissä on erilaisia tasoja, niissä on sekä teologiaa että elämänviisautta. Heidän ajattelustaan rikastuminen ei vaadi teologista asiantuntemusta. Teologinen harjaantuneisuus toki auttaa lukemaan näitä tekstejä laajemmalla ja yksityiskohtaisemalla ymmärryksellä."

Ojellin mielestä kirkkoisilta ei saa välttämättä suoria vastauksia tämän päivän kysymyksiin.

"Heidän tekstinsä sisältävät kuitenkin ajatuksen, että kristitty saa paitsi pohdiskella ja märehtyä, myös kyseenalaistaa asioita. Kriittinen avoimuus ei tapahdu hengellisen rikastumisen kustannuksella tai päinvastoin. Vahva hengellinen sisältö vapauttaa ajattelemaan asioita rikkaammin."

"Yksi kirkon apostolisen tradition ja kirkkoisien viesteistä on se, että uskon kohteena ei pidä olla ihmisen oma ajatus Jumalasta, vaan Jumala itse."

JUHANA UNKURI

Teillä ei ole uskoa

Kuopiolainen kirjailija Aapeli käsitteli teoksissaan uskoa omintakeiseen tyyliin.

Pikku Pietarin piha -kirjassa huomiota herättää uskonnon esittäminen ateistin, punikin talonmies Harakan, kautta. Jumalattomuus merkitsi kansalaissodan jälkeen epäisänmaallisuutta. Harakan kohdalla yksilön katkeruuden kokemus menee yhteisön arvomaailman yli ja se nähtiin pahana, jopa mahdottomana.

Tarkempi ja sangen viiltävä uskon analyysi on löydettävä romaanista *Siunattu hulluus*: ”Jos luojalla todella oli alkuaan tarkoitus aivan vakavasti luoda ihminen omaksi kuvakseen, niin tuloksia katsellessa täytyy sanoa, että olisi hän voinut onnistua paremminkin. Useimmissa meissä ei näet ole muuta jumalallista kuin meidän nälkämme”, toteaa **Aapeli**.

”Vähänkö on meidän Herrallamme huvia tätä temmellystä katsellessaan?”, hän lopulta pääättelee.

Viekas mies

On sanottu, että kirjailijan tehtävä on nähdä toisin. Yleisiin arveluihin kuuluu käsitys kirkonpalvelijasta hyvänä ihmisenä. Tämä romuttuu, kun Aapeli kertoo *Siunattu hulluus* -romaanissaan Vilippus Rummukaisen äänellä: ”Niin minäkin luulin, kun en vielä ollut ajatellut tarkemmin, että siinä vasta oikea rotuihminen: niin lempeä ääni, niin soveliaat puheet ja puhtaat kaulukset kaulassa. Mutta pastori on viekas mies. Hän lukee luvut kirjoista ja puhuu sitten kaiken ominaan. Sellaista minä sanon viekkaudeksi enkä viisaudeksi.”

Ja jos joku luulee, että ihmisen ja uskon täydentää raivoraittiuden kolmiyhteys, Aapelin mielestä hän erehtyy, sillä Rummukaisen veljesten saatua kutsun parille harjakaisryypylle mainitaan näin: ”joista tietävästi ei vielä yksikään kristitty ole kieltäytynyt.”

Joutukaa sielut

Viinan sijaan uskoa koettelee synty ja se saa ruumiillistuman naisessa. Näin Vilippus varoittaa Elmeri-veljeään: ”Nainen on sellainen, että vetäisetpä minkä laatikon auki tahansa, niin aina on synty silmiesi edessä, milloin missäkin värisä houkutellen.” Viisas veli myös muistuttaa hänen asemastaan ”hömppänä” vetoamalla kymmenen käskyyn ja kun poika poloisella ei ole isää, ei äitiä, tulee hänen kunnioittaa veljiään.

Kun Elmeri hullujenhuoneelle viettäessä ”katoaa”, iskee veljiin kova ahdistus. He alkavat veisata ’Joutukaa sielut’ ja mainitaan, että Vilippus saa siitä vahvistusta. Usko voi myös horjua. Varsinkin silloin, kun veljekset syyttöminä pidätetään, ajattelee Vilippus kirottua

Simo Puupponen, alias Aapeli, oli toimittaja ja kirjailija.

kohtaloa: ”Onko se sillä tavalla taivaassa kirjoihin kirjoitettu, että kaikkien Rummukaisen on päätettävä päivänsä raudoissa.”

Kaikilla on ristinsä

Sanotaan, että kaikilla on ristinsä – suurempi tai pienempi. Ja Aapeli selittää, että kenellä ei minkäänlaista ristiä ole, hänet on Luoja hylännyt jo syntymässä. Esimerkiksi mustalaisen ihonpintaan pannun kutkutuksen, joka estää heitä pysymästä paikallaan, Aapeli selittää joko Jumalan rangaistukseksi tai lahjaksi.

Uskon varjolla voidaan sallia pahuus: maallikkosaarnaaja, lipeväkielinen sananselittäjä väittää mielipuoლისუდენ johtuvan siitä,

”Vähänkö on Herrallamme huvia tätä temmellystä katsellessaan?”

että ihmisen nimen ylitse on taivaan kirjoissa pantu paksu viiva isiensä pahojen tekojen tähden. Sama hengenelämän lähettiläs, joka puheillaan saa vähäväkisimmät hurmukseen,

osoittautuikin aiemmaksi romaanin rosvo-Lempiseksi!

Ja kun Ana Rummukainen yrittää paljastaa väärän kuninkaan, ottaa saarnamies tilanteen haltuun ilmoittamalla: ”Menkää menojanne, veljet, älkääkä palatko ennen kuin olette parannuksen tehneet!”

Entä mikä on uskon palkinto: ”Ja kun hän hetkensä koittaessa kuolee, niin käsipuolesta ovat häntä hempeät enkelit saattelemassa taivaaseen ja hän siunaa mielessään sen päivän, jolloin hän hylkäsi maallisen rakkauden imelät korput ja jäi odottamaan näitä iäisyyden ihania mesileipiä!”

TERHI LAITINEN

Aika on tanssia!

Puijon seurakunnassa järjestetään tammikuussa kristillinen tanssipaja. Se tarjoaa mahdollisuuden kokeilla luovaa liikettä ja tanssia kannustavassa, kristillisessä ympäristössä. Päivän ohjelmassa on muun muassa liikeimprovisaatiota ja rukoustanssia.

Voiko tanssi ilmentää uskoa? Mitä on kristillinen tanssi? Vanhassa testamentissa tanssiminen liitetään useimmiten ylistykseen, riemuitsemiseen ja karkelointiin. Voittoisat sotajoukot saattoivat myös antaa aiheen tanssiin. Myös surua saatettiin ilmaista tanssilla. Vanhassa testamentissa tanssi on yksi tapa lähestyä Jumalaa, palvoa Häntä ihmisen omalla keholla.

Jumala on luonut meille kehon, jolla voimme ilmaista tunteitamme, riemua, iloa ja murhetta. Jossain vaiheessa olemme seurakunnassa kuitenkin jollain tavoin ikään kuin kadottaneet käsityksen oman kehomme hyvydestä, unohtaneet sen ja arvostaneet ennen kaikkea mielessämme toteutettuja henkisiä ja hengellisiä harjoituksia.

Jumala ei millään tavoin väheksy kehoamme. Ihminen tulee kokonaisuudessaan todeksi tässä kehossa. Kehon kautta meillä on mahdollista kokea myös pyhyiden hetkiä. Kristillinen tanssi on parhaimmillaan hyvin syvä hengellinen kokemus. Elämään

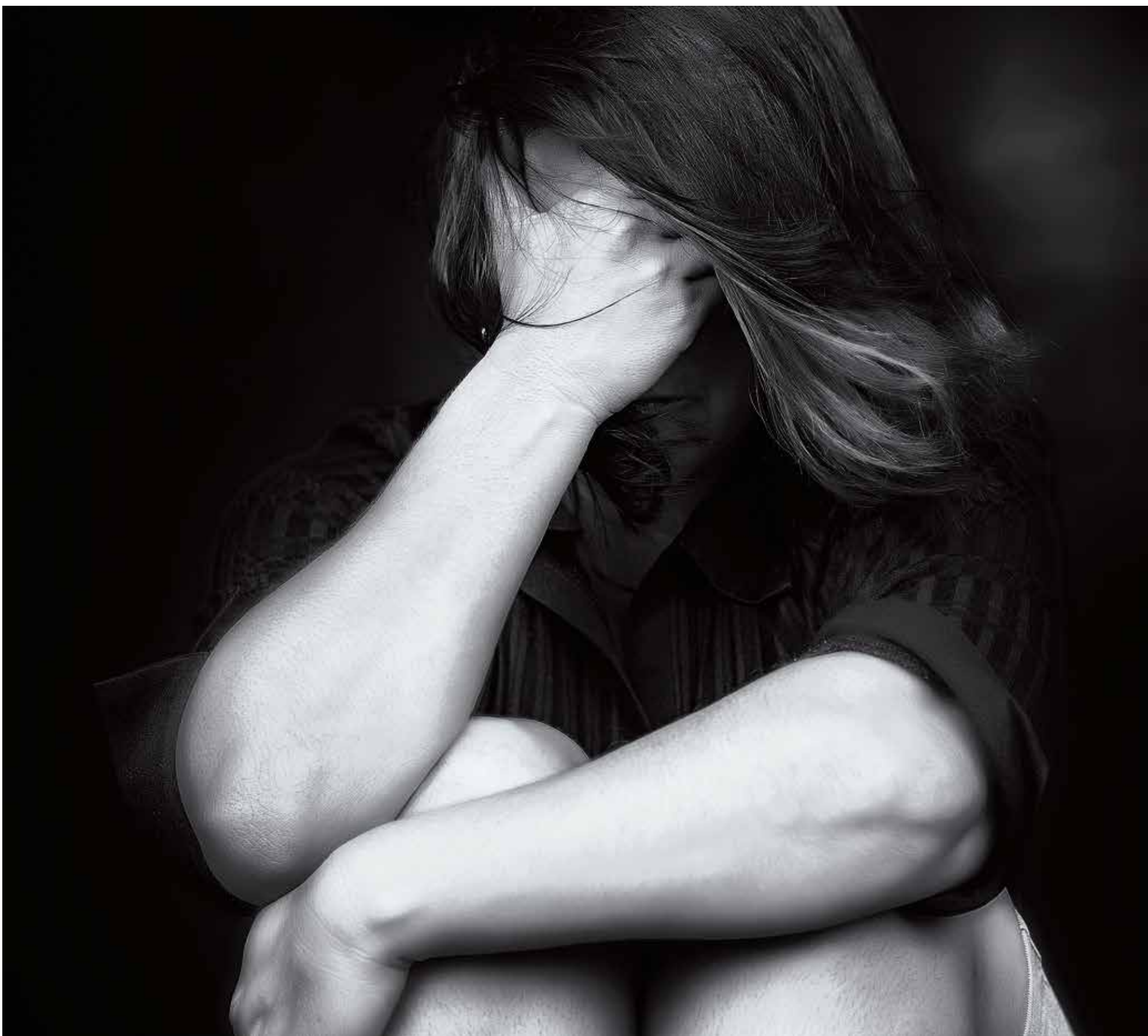
ANNALEENA PAKKANEN

kuuluvat monet inhimilliset tunteet koetaan kehossa. Tanssilla voi ilmaista tunteitaan Taivaalliselle Isälle, kristillinen tanssi on kehollista rukousta. Liikkeen kautta ihminen vapautuu ilmaisemaan omia syviä tuntojaan ja voi kokea

olevansa hyväksytty kokonaisena ihmisenä.

”Hänessä me elämme, liikumme ja olemme”, kirjoittaa Paavali. Saarnaaja taas toteaa, että myös tanssilla on aikansa. Olisiko nyt aika tanssin ja liikkeen keinoin iloita kaikesta siitä, mitä hyvää Jumala on tehnyt? Perimmäinen syy tanssiin löytyy evankeliumista, taivaallisesta ilosanomasta.

Tanssipaja järjestetään lauantaina 16. ja 30.1. klo 12–17. Toteutuksesta vastaa Kristanssi ry (www.kristanssi.fi) ja osallistumismaksu on 15 euroa/päivä. Ilmoittautumiset osoitteeseen tiina.lahdekorpi@hotmail.com tai 040 865 6086/Tiina.

Kun tuhoon tuli toivo

Meillä meni hyvin. Työskentelin yrityksessäni johtotehtävissä. Olimme mieheni kanssa komea pari, jolla oli kaksi komeaa lasta ja talo rakenteilla. Sitten tuli avioero. Aviomies oli pettänyt minua.

Meillä oli mieheni kanssa paljon riitaa rahasta. Pian ristiriidat kasvoivat ja alkoivat perättömät lastensuojeluilmoitukset. Lapsista tehtiin pelinappuloita. Olin puolustuskyytön. Toivoton. Väsynyt. Uuvuin, minun oli jätettävä iso työprojekti kesken, ja yritykselleni kaatuivat kymppitonniin tappiot. Hättäännyin: en tulisi ikinä selviämään veloista. Yritin

viimeiseen asti, mutta sain maksuhäiriömerkinnän ja kaikki laskuni menivät ulosottoon.

Ystävänä vain alkoholi

Alkoholi tuli kriisissä lääkkeekseni. Turrutin sillä pelkoni ja ahdistukseni, mikä vain pahensi tilannettani. Minulla ei ollut turvaverkosta. Erossa menetin puolison lisäksi parhaan ystäväni ja luottamukseni naisiin, sillä mieheni oli ollut suhde myös ystävättäreeni. Myös isäni tuki erossa ex-miestäni, mikä oli minulle sokki. Menetin luottamukseni kaikkiin. En tiennyt, keltä tai mistä voin kysyä apua.

Kun riitaisaa eroa oli jatkunut muutama vuosi, tuli lastensuojelu kuvioihin. Olin huojentunut: tapaisimme viimein ihmisiä, jotka näkisivät perheemme arjen puolueellisten kirjelmien sijaan. Halusin olla avoin myös vaikeuksistani, mitä kaduin myöhemmin.

”Kaikkea, mitä sanot, voidaan käyttää sinua vastaan” -sanonta tuli todeksi. Ei olisi pitänyt avoimesti kertoa, että on väsynyt tai kohdannut ongelmia. Koin myös, että otsaani oli lyöty alkoholistiäiti-leima, ja sen mukaista kohtelua sain. Sosiaaliviranomaisista tuli isoin mörköni: heillä oli valta ottaa lapset pois.

”Lupaa, ettet luovuta!”

Sitten kamelin selkä katkesi. Kotiimme tuli vesivahinko, lapset otettiin huostaan ja si joitettiin laitokseen. En voinut luvata lapsille kotiinpaluuta. Siinä surussa ja tuskassa päih-teidenkäyttö karkasi käsistäni. Itsetuhoisuus nosti päätään. Mietin vain, miten saisin itseni hengiltä. Uskoin vahvasti, että se olisi kaikille parasta.

Lapset muuttivat isänsä luo. Eräänä päivänä vanhempi lapsistani vannotti: ”Lupaa, äiti,

ettet luovuta. Me halutaan kotiin.” Se sai minut soittamaan päihdepalvelusäätiöön. Koh-tasin ihmisen, joka ymmärsi hätäni. Aloin tehdä työtä sen eteen, että saan alkoholin leimat yltäni. En ollut alkoholisti, vaikka olin turvautunut hädässäni alkoholiin.

Lapset asuivat virallisesti isällään mutta käytännössä minun luonani. Lasten isä ei antanut rahaa edes ruokaan, vaikka kaikki tuet maksettiin hänelle. Päihdepalvelusäätiöstä sain vinkin seurakunnan diakoniatyöstä. Oli noloa pyytää ruoka-apua, mutta rohkenin ottaa yhteyttä diakoniatuomistoon, jotta pääsisin pahimman yli. Saimme taloudellista apua ruokaostoksiin ja selkäni kuntouttamiseen. Olemme päässeet seurakunnan perheretkilekin. Diakoniatyöntekijä teki perheemme puolesta myös hakemuksen Tukikummit-säätiölle, jolta saimme avustusta lasten har-

Maijun elämässä perhe, työ ja talous kaatuivat rytisten dominopalikoiden lailla. Kriisien umpikujassa Maiju anoi apua alkoholilta. Umpisolmun kiristyttyä tiukimmilleen joku viimein kertoi, että on olemassa diakoniatoimisto.

rastuksiin. Nykyään tiedän, kelle soitan, kun minulla on hätä.

Vuodessa lapset pääsivät muuttamaan luokseni virallisesti ja sain talouteni perusteet kuntoon. Olen oppinut pyörittämään talouttamme pienillä tuloilla. Pääsin velkajärjestykseen, mikä antaa valoa tulevaan.

Turvaverkosta voimaa

Ennen kuin kaikki meni, olisin tarvinnut ihmisen, joka pitää puoliani ja kannustaa minua. En olisi tarvinnut alkoholia, jos olisi ollut turvaverkosto. Ennen en tiennyt diakoniasta eikä kirkko käynyt mielelläni. Seurakunnassa kukaan ei kuitenkaan missään vaiheessa tuominnut minua. Diakoniatyöntekijän juttusilla olen saanut myönteistä tukea ja voimaa. Olen saanut hyvän ystävän. Hyvät työntekijät Kuopion psykiatrian kes-

kuksella, päihdepalvelusäätiössä ja seurakunnassa ovat suojamuurini. Enää en ole yksin.

Kriisit laukaisivat minussa traumaperäisen stressihäiriön, enkä ole vielä työkykyinen. Terapiassa olen saanut purkaa vihaa, katkeruutta, surua ja syyllisyyttä. En enää pelkää pahinta enkä jaksa kantaa kaunaa. Keskityn kuntoutumaan ja elän arkea lasteni ehdoilla.

Haaveilen työstä ongelmanuorten parissa. Olen käynyt vapaaehtoistyön koulutuksia. Rahalla ja materiaalilla menestyminen ei enää ole niin tärkeää. Haluan antaa takaisin samaani hyvää mm. lahjoittamalla lasteni vaatteita ja leluja diakoniatyön kautta. Nyt dominopalikat kääntyvät hyvään suuntaan.

SINI-MARJA KUUSIPALO

Tätä on diakonia

Diakoniatyöllä seurakunta auttaa ihmisiä henkisessä, hengellisessä ja aineellisessa hädässä. Käytännössä auttaminen on luottamuksellista keskustelua, taloudellista avustamista sekä retkien, leirien ja vertaisryhmien järjestämistä. Avustettaessa ei katsota hädässä olevan etnistä tai kulttuurista taustaa eikä kirkkoon kuulumista.

Taloudellinen diakonia-apu on tilapäistä kriisiapua, jota annetaan yhdessä kunnan ja järjestöjen kanssa. Avustusta seurakunnan diakoniatyöntekijä haetaan etenkin ruokaan, lääkkeisiin ja vaatteisiin esimerkiksi avioeron, työttömyyden tai sairauden johdosta. Seurakunta ei maksa asiakkaan vuokria, sakkoja eikä lainoja. Avustusrahat tulevat paikallisseurakuntien omista verovaroista ja kirkon diakoniarahastoista.

Ruoka-apua voi saada myös EU-ruokakassina tai osallistumalla seurakunnan järjestämiin edullisiin arkiateriatilaisuuksiin.

”Kirkon antama apu on aina kokonaisvaltaista ihmisten rinnalla kulkemista”, Kuopion seurakuntien diakonijahtaja **Seppo Marjanen** kiteyttää.

Kädenojennus vapaaehtoisilta

Kuluneena syksynä diakoniatyön arki on muuttunut pakolaistilanteen johdosta. Kuopiossa ja Siilinjärvellä seurakunnat ovat työntekijöiden ja vapaaehtoisten voimin auttaneet turvapaikanhakijoita keräämällä hygieniatarvikkeita, vaatteita ja liinavaatteita. Lisäksi on aloitettu erilaisia ryhmiä lapsille, nuorille ja äideille.

”Vapaaehtoisten auttajien mukaantulo on ylittänyt kaikki odotukset. Joulukuun alkuun mennessä meillä on mukana jo liki 50 uutta vapaaehtoista”, johtava diakoniatyöntekijä **Liisa Tiilikainen** Siilinjärven seurakunnasta iloitsee.

Käytännön diakoniaa vapaaehtoiset voivat tehdä myös esimerkiksi pakkaamalla EU-ruokakasseja, järjestämällä ruokailua työttömille ja jakamalla lahjoitusruokaa vähävaraisille. Vapaa-

ehtoisia tarvitaan lähimmäisiksi yksinäisille, vanhuksille, sairaille ja perheille. Lisäksi osa diakoniatyön järjestämisestä kerhoista ja vertaisryhmistä toimii vapaaehtoisten ohjaamina. Näissä ryhmissä palvelee mm. omaishoitajia, kehitysvammaisia, mielenterveyskuntoutujia ja läheisensä menettäneitä.

SINI-MARJA KUUSIPALO

Ruoka-apu on yksi diakonian muoto.

Pyydä apua kriisissä!

- ✦ Ota yhteys seurakuntasi diakoniatoimistoon. Kuopiossa diakonia-asioissa palvelee myös Diakoniakeskus.
- ✦ Myös papin kanssa voit keskustella mieltäsi painavista asioista.
- ✦ Nimettömänä voit soittaa Palvelevaan puhelimeen minä tahansa iltana. Soittolasi tavoitat kuuntelevia päivystäjiä, jotka ovat kirkon vapaaehtoisia ja työntekijöitä.

Palveleva puhelin

01019 0071

Joka ilta klo 18 alkaen

• Matot
• vuodevaatteet • ym.

Pyökkisatama
ITSEPALVELUPESULA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

Tmi Tarjan
Siivouspalveluja
p. 040 688 2986

KAIKENLAISET apuTYÖT
Talonmies, kalusteasennus,
remontointi, asiointiapu ...
040 589 0533
www.Apumies-JoK.fi

kerro se kukkasin

Yksilölliset ja sydämellä tehdyt kukkasidonnat jokaiseen elämäsi tilanteeseen.

Tervetuloa!

Saaristokaupungin kukka ja sidonta marisa Oy

Matkusniemenkatu 1, Kuopio
Puh. 040 138 0910

facebook:
https://www.facebook.com/kukkamarisa
sähköposti: kukkamarisa@yahoo.com

LÄNSIVUOREN
HAUTAUSHUOLTO

Savonkatu 25, Kuopio
(Sokoksen takana)
www.lansivuori.fi
p. 017 261 3665

Hautakivi näyttely
liikkeessämme
-tervetuloa tutustumaan!

• HAUTAKIVET
• KAIVERRUKSET
• KULTAUKSET
• ENTISÖINTITYÖT
• KIVILYHDYT

KIVI PAJA

Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

HAUTAKIVET SUORAAN
VALMISTAJALTA
Myös lisänimen kaiverrukset

VARPAISJÄRVEN
GRANIITTI

Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408

VARPAISJÄRVI, Graniitintie 7
Puh. (017) 771 811

Laatukivet kohtuuhintaan
www.HautakiviHalvemmalla.fi

2425 € 99 € 148 € 1195 € 510 € 960 €

Sanna Taipale — Puh: 045 109 18 09 — Email: hautakivi@hautakivihalvemmalla.fi

Suru on hitaasti vaalenevia varjoja...

Hautaustoimisto
J. NURRO OY

Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

Arkut, kuljetukset, kukkalaitteet, sidontatyöt ja koristelu, hautakivet ja kaiverrukset

Iltaisin ja viikonloppuisin:
Kari Väänänen,
puh. 040 585 0456
toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

Pitopalvelu kaikkiin juhliin ja tilaisuuksiin

Iltaisin ja viikonloppuisin:
puh. 040 585 0456

Hautaustoimisto
PARVIAINEN OY
Savonkatu 18, 70110 KUOPIO, puh. (017) 261 3771

SEURAKUNNAT 30.12.2015–26.1.2016

Tuomiokirkkoseurakunnan toimisto
040 4848 248 ma–pe klo 9–15.
tuomiokirkko.kuopio@evl.fi

TUOMIOKIRKKO

Avoimna klo 10–15, lisäksi joulukuun ajan ke ja pe klo 18–23, 040 4848 256. Tammi-kuussa arkisin klo 10–15 ja pe klo 18–22.

Viikkomessu ke 30.12. klo 18.

Uudenvuodenaaton hartaus to 31.12. klo 23. Lauri Kastarinen, kanttorina Anu Pulkkinen.

Uudenvuodenpäivän messu pe 1.1. klo 10. Saarna Jouko Ikola, liturgia Lauri Kastarinen, kanttorina ja urkurina Anna Pöyhönen.

Messu su 3.1. klo 10. Saarna Liisa Penttinen, liturgia Lauri Kastarinen, kanttorina Pekka Leskelä ja urkurina Anu Pulkkinen.

Loppiaisen messu ke 6.1. klo 10. Saarna Virpi Soveri, liturgia Liisa Penttinen, kanttorina Pekka Leskelä ja urkurina Anu Pulkkinen.

Rauhanyhdistyksen loppiaisseurat ke 6.1. klo 15.

Itä-Suomen hovioikeuden istuntokauden ekumeeninen avajaisjumalanpalvelus to 7.1. klo 10.

Messu su 10.1. klo 10. Vuoden 2016 Tuomiokirkkoseurakunnan rippikoulu alkavat. Saarna Ilpo Rannankari, liturgia Lauri Kastarinen, kanttorina Anna Pöyhönen, urkurina Anu Pulkkinen.

Viikkomessu ke 13.1. klo 18.

Messu su 17.1. klo 10. Saarna Lauri Kastarinen, liturgia Kirsi Perämaa, kanttorina Pekka Leskelä, urkurina Anu Pulkkinen.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 20.1. klo 11. Hartaus Lauri Kastarinen ja kirkon esittely Jouko Mertanen. Kahvitarjoilu.

Hiljaisuuden messu (Viikkomessu) ke 20.1. klo 18.

Perjantaimessu pe 22.1. klo 19.

Messu su 24.1. klo 10. Saarna Katja Räsänen-Vesala, liturgia Kirsi Perämaa, kanttorina Pekka Leskelä, urkurina Anu Pulkkinen. Rytkyn rippikoululeiriläiset.

Ekumeenisen rukousviikon pääjuhla su 24.1. klo 18. Piispa Jari Jolkkonen, Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa Leo ja Helsingin katolisen hiippakunnan piispa Teemu Sipponen. Ekumeeninen kuoro, johtaa Anna Pöyhönen. Kirkkokahvit.

Markkinaseurat ke 27.1. klo 18.

KESKUSSEURAKUNTATALO

Suokatu 22

Seurakuntamestarit 040 4848 259

Keskikaupungin palvelupiiri ke 13.1. klo 13. ja 27.1. klo 13 kerhohuone Eetussa, Suokatu 22 C, joka toinen viikko.

Veteraaniseurat ti 19.1. klo 13 kahviossa.

Raamattupiiri ti 19.1. klo 17 kerhohuone Aaronissa, Suokatu 22 C 2. krs

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 20.1. klo 11. HUOM! Tuomiokirkossa.

Lähimmäiset ma 25.1. klo 16 kerhohuone Samulissa. Matkakertomus Etiopiaan, Mirja Säiniö.

MUMMON MÖKKI
Puijonkatu 10

ma–to klo 11–15. Mökki kiinni 23.12.2015–10.1.2016, 040 4848 272

Papin päivä ti 26.1. klo 13. Liisa Penttinen ja Katja Räsänen-Vesala.

LÄHETYS

Maanantain lähetyspiiri ma 11.1. klo 16. Kerhohuone Aaron, keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 C.

Näpertäjät ti 19.1. klo 13. Kerhohuone Aaron, keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 C.

Keskiviikon / Kotien lähetyspiiri ke 27.1. klo 12.30. Kerhohuone Samuli, keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 C.

DIAKONIA

Yhteisvastuukeräys alkaa helmikuussa. Uusia kerääjiä ja talkoolaisia kaivataan. Lisätiedot Pirjo Litmanen 040 484 8282.

Kerääjien koulutuspäivä la 30.1.2016 klo 9. Ilm. 25.1. mennessä Raija Luomanperä 040 484 8248 tai raija.luomanpera@evl.fi

Diakoniatoimiston vastaanotot: Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 C. Päivystys ilman ajanvarausta ma klo 9–10.30 ja puhelinaika klo 10.30–11.30

puh. 040 4848 253 Pirjo Litmanen, muuna aikana 040 4848 282. Ke klo 9–10.30 ja puhelinaika klo 10.30–11.30 puh. 040 4848 253

Birgitta Oksman, muuna aikana 040 4848 284. Inkilänmäen diakoniatyöntekijän Kirsi Launosen päivystys ilman ajanvarausta, Suokatu 22 C, ti klo 9–10.30, puhelinaika klo 10.30–11.30 puh. 040 4848 253, muuna aikana 040 4848 255.

HUOM! Päivystykset vk 1 ma ja ti. Loppiaisenä 6.1. ei päivystystä.

MUUTA

Inkilänmäen seurakuntakerho ke 20.1. klo 11. HUOM! Aika klo 11. Tutustumme Tuomiokirkkoon. Kyydeistä ole yhteydessä Kirsi Launoseen 040 4848 255.

Sanajumalanpalvelus su 24.1. klo 12 Tälissä, Inkiläntie 7 B.

PERHETYÖ

Päiväkerhot alkavat ma 18.1. klo 9–11 aamuryhmä ja klo 13.30–16 iltapäiväryhmä. Keskusseurakuntatalo 22 E.

Lastenohjaaja Paula Raatikainen 040 4848 266.

Naisten lenkkiپیری Poukamassa ma 18.1. klo 18–20.30. Sauna ja iltapala 4 €.

Perhekerho ti 19.1. klo 9.30–11. ja ti 26.1. klo 9.30–11. Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 E.

Vauvakerho pe 22.1. ja joka perjantai klo 10. Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 E.

Lukupiiri su 24.1. klo 15–17. Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 E, perhetyöntoimisto. Luotsaa Sirpa Kasurinen.

Äitien ilta ke 27.1. klo 17–19. Luvassa pientä syötävää, yhdessäoloa, vertaistukea ja hemmottelua. Illassa mukana nuorisotyönohjaaja Pirjo "Pippi" Rissanen ja lastenohjaaja Paula Raatikainen. Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 E, päiväkerhotilat.

KASTETUT

Saaga Isla Emilia Muttillainen, Veela Iines Alessia Väättäinen, Kaisa Annikki Nykänen.

KUOLLEET

Anja Hyart 86 v, Taimi Kyllikki Toivanen 87 v, Ilkka Johannes Kari 61 v, Yrjö Olavi Toivanen 95 v, Airi Irene Holopainen 73 v, Anna Liisa Markkanen 93 v, Helvi Maria Meklin 102 v, Eino Sakari Miettinen 84 v, Erkki Kalervo Niiranen 91 v, Eero Elias Manninen 78 v, Erkki Juhanen 75 v, Ossi Pekka Turpeinen 78 v, Paavo Pertti Juhani Moilanen 70 v, Ossi Kalevi Eronen 79 v.

ALAVA

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

ALAVAN KIRKKO
Keihäskatu 5

040 4848 298

Uudenvuodenaaton tuomasmessu to 31.12. klo 20. Saarna Juha Välimäki, Anna Väättäinen, Leila Savolainen, Zipporim.

Uudenvuodenpäivän messu pe 1.1. klo 11. Saarna Pirjo Kuula, Juha Välimäki, Ossi Jauhainen.

Messu su 3.1. klo 11. Saarna Juha Välimäki, Pirjo Kuula, Leila Savolainen.

Loppiaisen messu ke 6.1. klo 11. Saarna Tuula Kosonen SL:n lähetti, Hannu Koskelainen, Leila Savolainen, Aution perheorkesteri. Messun jälkeen seurakuntatalossa kirkkokahvit. Lähetystilaisuus raamatunkäännöstyöstä Pohjois-Thaimaassa vuoristoheimon parissa.

Piispanarkastuksen päätös ja Armon varassa -messu su 10.1. klo 18. Hannu Koskelainen, Anu Kiviranta, Ossi Jauhainen, Leila Savolainen, seniorikuoro, kirkkokuoro, Zipporim, nuorten bändi, lapsikuoro ja bändi, piispanarkastuksen päätös ja kirkkokahvit, piispa Jari Jolkkonen.

Messu su 17.1. klo 11. Saarna Anu Kiviranta, Pirjo Kuula. Rippikoulujen aloitus ja kahvit.

Messu su 24.1. klo 11. Saarna Juha Välimäki, Anna Väättäinen, Ossi Jauhainen.

Rauhanyhdistyksen seurat su 24.1. klo 14. Hannu Tervonen, Tapani Majuri.

Kynttilänpäivän perhekerho su 31.1. klo 11. Saarna Pirjo Kuula, Anna Väättäinen, Raija Pesonen, Marja Vehviläinen, Leila Savolainen, lapsikuoro, Alavan ja Lehtoniemen päiväkerholaiset ohjaajineen. Kirkon jälkeen ateria (5/3 €) ja temppurata lapsille.

RUKOUS

Anna menneen mennä
ja tulevan tulla
- armosi olla.

PAULA REMES

ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS
Keihäskatu 5 B

Konsertti, Aution amatöörit ke 6.1. klo 16 seurakuntasalissa. Vapaa pääsy, kolehti lähetystyölle.

Raamattu- ja rukouspiiri Seurakuntakodin neuvotteluhuoneessa. Piiri koostuu parillisten viikkojen maanantaina klo 18 ajalla 11.1.–16.5.).

Läsnäolon tiistai ajalla 12.1.–10.5. klo 11. Pieni hetkihartauskirkossa, n. klo 11.30 Arkinen ateria seurakuntasalissa, hinta 5 €, klo 12.15–13 Tarinan ja toiminnan tuokio seurakuntasalissa.

Tehdään yhdessä piiri ti 19.1. klo 12. Piiri kokoontuu parittomien viikkojen tiistaina klo 12–13.30 nuorten tilassa. Ohjaajina Kaija Mäklin ja Anna-Kaisa Laitinen.

Lähetys- ja rukouspiiri Alavan neuvotteluhuoneessa (toimistopäädyn ovesta). Parittomien viikkojen tiistaina klo 18 ajalla 19.1.–24.5. Yht.hlö Sakari Kainulainen 040 502 8558.

Kirjallisuuspiiri to 28.1. klo 14. Kerho huone 1. Kirja: Tommi Kinnunen: Neljäntien risteys. Yht.hlö Aino Mikkonen 040 7071 499.

NEULAMÄEN KIRKKO
Vesurikuja 4

040 4848 311
Rauhanyhdistyksen seurat pe 1.1. klo 14. Eero Koivisto, Hannu Tervonen.

Lyhtymessu su 3.1. klo 16. Juha Välimäki. **Kädentaitokahvila** takka-aulassa maanantaisin klo 12–14 ajalla 11.1.–9.5. Tied. Kati Ukkonen 040 4848 325.

Miestenpiiri takkahuoneessa (11.1., 8.2., 14.3., 11.4. ja 9.5.). Piiri on kaikille miehille tarkoitettu keskustelupiiri. Yhteyshenkilöt Toimi Kuivalainen 044 290 2434 tai Toivo Väisänen 045 233 8868 toivo.vaisanen@gmail.com

Raamattu- ja rukouspiiri takka-aulassa tiistaisin klo 18 ajalla 12.1.–10.5. Tied. Ilkka Sormunen 040 5426 280.

Elävän elämän ilta takka-aulassa (Vesurikuja 4) keskiviikkoisin klo 18–20 (ajalla 13.1.–11.5.). Jos kaipaat seuraa, juttukavereita tai vaikkapa ohjelmaa arkeesi. Tule silloin, kun siltä tuntuu ja sinulle sopii. Lisätietoja 040 48484 325.

Arkinen ateria to 14.1. klo 11. Ateria torstaisin klo 11 (ei 10.3., 24.3. eikä 5.5.). Hinta 5 €/hlö.

Ystävän Tupa torstaisin klo 12.30–14 takka-aulassa ajalla 14.1.–12.5.

Messu su 17.1. klo 16. Saarnaa Anna Vääntäinen, Pirjo Kuula.

LEHTONIEMEN KERHOTILA
Lehtoniementie 107

Lehtotupa ma 18.1. klo 13. Kohtaamis- ja

keskustelutupa kokoontuu parittomien viikkojen maanantaisin klo 13–14.30. Tied. diakoniatyöntekijä Piia Jääskeläinen 040 4848 326.

SÄRKINIEMEN KERHOTILA
Särkiniementie 4, ent. kirjasto

Puurojumppa ke 13.1. klo 12. Parillisten viikkojen keskiviikko klo 12–13.30. Yht. hlö Piia Jääskeläinen 040 4848 326.

Särkitupa to 14.1. klo 13. Kohtaamis- ja keskustelupaikka. Tupa kokoontuu torstaisin klo 13–14.30. Yht. henk. Piia Jääskeläinen 040 4848 326.

Särkiniemen raamattu- ja rukouspiiri ke 20.1. klo 18. Parittomien viikkojen keskiviikko (ajalla 20.1.–25.5.) Yht. hlö Sirkka Pitkänen 044 3793 529.

DIAKONIA

Ajanvaraus diakoniatyöntekijöille: Sielunhoidollista, kriisi- tai muuta keskustelua, taloudellista neuvontaa, avustusta, hengellistä ohjausta, esirukousta, vapaaehtoisena toimimista varten. Alava, Haapaniemi, Niirala: Sisko Laitinen, 040 4848 324, sisko.laitinen@evl.fi. Lehtoniemi, Särkiniemi, Särkilähti: Piia Jääskeläinen, 040 4848 326, piia.jaaskelainen@evl.fi. Neulamäki: Kati Ukkonen, 040 4848 325, kati.ukkonen@evl.fi

MUUTA

Hiljaisuuden talo -ilta ma 11.1. klo 18 Vanha pappila, Kuninkaankatu 12. Kerran kuukaudessa maanantaisin 11.1., 15.2., 14.3., 25.4. ja 23.5. Illoissa opettelemme yhdessä kuuntelemaan Jumalaa. Aloitamme yhteisellä yksinkertaisella tehetkellä ja alkuhiljentymisellä. Sen jälkeen kukin saa sanoittaa, mistä tulee. Iltojen sisältöön kuuluu hetki Raamatun äärellä tai teemailtoja. Illat tarjoavat hiljaisuutta; Jumalan, toistemme ja itsemme kuuntelemista; jakamista ja yhteyttä. Kokoukset ovat kaikille avoimia.

Hanna-piiri ma 18.1. klo 18. Kipinäkatu 32. Kerran kuukaudessa klo 18–19.30 (ma 18.1., ti 23.2., 22.3., 19.4. ja 17.5.). Hanna-työ kokoaa naiset ympäri maailman rukoilemaan toistensa puolesta. Yli 120 maassa käytettävään Hanna-rukouskalenteriin on koottu rukousaihe kuukauden jokaiselle päivälle. Suomessa Hanna-työ järjestyy Sansan kautta. Tule mukaan rukoilemaan yhdessä. Lisätietoja: Elisabet Kivioja, 040 509 3732.

PERHETYÖ

Perhekerhot ja vauvatupa. Perhekerhot: tiistaisin klo 9.30–11 Neulamäen kirkon kerhotilat, alk. 19.1., keskiviikkoisin klo 9.30–11 Särkiniemen kerhotila, Alavan kirkon kerhotilat ja Lehtoniemen kerhot, alk. 20.1.

Vauvatupa: torstaisin klo 9.30–11, Lehtoniemen kerhotila, alk. 21.1. Lisätietoja lapsityönohjaaja Sirpa Pesoselta 040 484 8297.

KASTETUT

Elias Paavo Einari Löytömäki, Aada Ella Amanda Silvast, Elias Oliver Rissanen, Iisa Joanna Kärnä, Ella Adelia Viitasalo, Toivo Ukko Olavi Taskinen, Elias Sulo Valte Toivanen, Peppi Karoliina Madetoja, Jalo Eemi Tapio Kalpio, Jasper Leskinen, Jooa Topias Pirnes, Minttu Helmiina Marissa Ronkainen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Jyrki Sakari Laakso ja Hanne Marita Rissanen, Juho Matti Klasila ja Mariella Helmi Katriina Sundberg.

KUOLLEET

Tuula Tellervo Salmela 65 v, Sirkka Helliin Voutilainen 88 v, Raimo Alpo Olavi Hänninen 68 v, Hannu Antero Karvinen 65 v, Leo Erkki Happonen 85 v, Tuija Marketta Junninen-Efstathiadou 48 v, Matti Par-tanen 77 v, Leo Armas Ensio Muhonen 65 v, Helli Ellen Joutsen 81 v, Anja Tuula Birgitta Mielonen 58 v.

Kallaveden seurakunnan toimisto 040 4848 327, ma–pe klo 9–15 kallavesi@evl.fi

KALLAVEDEN KIRKKO
Rauhalahdentie 21

040 4848 336
Sanajumalanpalvelus pe 1.1. klo 10. Veli Mäntynen, kanttori Anna-Mari Linna.
Messu su 3.1. klo 10. Liturgia Veli Mäntynen, saarna Juha Määttä, urkuri Colin Nicholls, kanttori Richard Nicholls.
Loppiaisen messu ke 6.1. klo 10. Liturgia Sirpa Nummenheimo, saarna Anni Tanninen, kanttori Anna-Mari Linna.
Piispantarkastuksen päätösmessu su 10.1. klo 10. Koko kansan kirkkopyhä klo 9–12. Aamupala ennen messua klo 9. Messu alkaa klo 10. Liturgi Jari Jolkkonen, saarna Matti Pentikäinen, urkuri Anna-Mari Linna, kanttori Mari Vuola-Tanila, kirkkokuoro, nuorten lauluryhmä ja Sari Ahonen,rytmisoittimet. Toimintapisteet ja lounas messun jälkeen.

Messu su 17.1. klo 10. Liturgia Anni Tanninen, saarna Petteri Hämäläinen, kanttori Mari Vuola-Tanila. Päiväriippikoulu mukana, vanhem-pain tapaaminen ja kanttorin oppitunti.
Jumalanpalvelusavustajien kokoontuminen ke 20.1. klo 18. Yhteistä suunnittelua ja kevään messujen vuorojen jakaminen.

Sinulle surun aikana

Kuolema ja suru ovat tulleet lähellesi. On kuljettava läpi pimeään, jotta voi nähdä valon. Jos tahdot jakaa kysymyksiäsi, ajatuksiasi, ehkä itkuasikin toisten kanssa, olet tervetullut sururyhmään.

Kaikkien ryhmien koko on enintään kahdeksan henkilöä.

Sururyhmä ikääntyneille

TORSTAIN klo 10–11.30 11.2., 18.2., 25.2., 17.3., 31.3. ja KE 6.4.

Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 C, 2. krs, kerhohuone Aaron

Pastori Lauri Kastarinen ja diakonissa Pirjo Litmanen

ILMOITTAUTUMISET 29.1. mennessä sähköisesti

www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat

tai toimistosuhteeri Raija Luomanperälle puh. 040 4848 248.

Ohjaajat ottavat yhteyttä ilmoittautumisajan päätyttyä ja haastattelevat kaikki ilmoittautuneet.

LISÄTIETOJA pirjo.litmanen@evl.fi, puh. 040 4848 282

Sururyhmä työikäisille

TIISTAISIN klo 18–19.30 26.1., 2.2., 9.2., 16.2., 23.2. ja 1.3.

Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 B, 4. krs

Diakoniatyöntekijä Raii Lehtoviita ja

psyk.sh., diakonissa Pirjo Miettinen (eläk.)

ILMOITTAUTUMISET 18.1. mennessä

www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat

LISÄTIETOJA raili.lehtoviita@evl.fi, puh. 040 4848 438

Sururyhmä itsemurhan tehneiden omaisille 2016

TIISTAISIN klo 17–19.30 2.2., 9.2., 16.2., 1.3., 15.3. ja 5.4.

Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 B, 4. krs.

Pastori Liisa Penttinen ja diakoni Birgitta Oksman

ILMOITTAUTUMISET 11.1. mennessä

www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat

tai Raija Luomanperä 040 4848 248

Ohjaajat ottavat yhteyttä ilmoittautumisajan päätyttyä ja haastattelevat kaikki ilmoittautuneet.

LISÄTIETOJA ryhmän ohjaajilta

liisa.penttinen@evl.fi, puh. 040 4848 277 tai

birgitta.oksman@evl.fi, puh. 040 4848 284

Lasten sururyhmä 2016

KESKIVIikkoisin 16.3., 23.3., 30.3., 6.4., 13.4. ja 20.4.

Poukaman leirikeskus, Poukamantie 105

Diakoniatyöntekijät Riitta Murtorinne ja Maarit Kirkinen

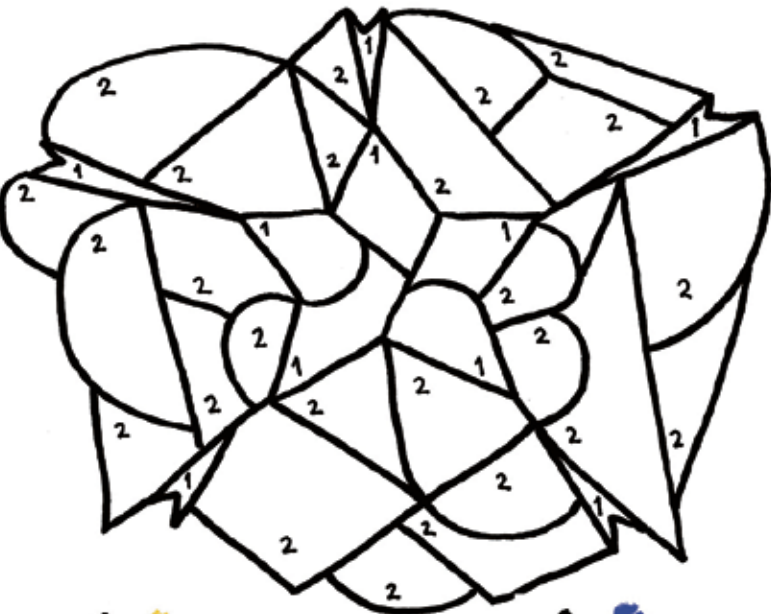
ILMOITTAUTUMISET 1.3. mennessä sähköisesti

www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat

tai ryhmänohjaajille: riitta.murtorinne@evl.fi, puh. 040 4848 437 tai

maarit.kirkinen@evl.fi, puh. 040 4848 369

PYHÄPUUHA

Tallissa pienessä salaisuus on, suojassa olkien ja kapalon.

----- taivahan perille veit.

Kiitämme sinua, kun tämän teit.

Väritä kuva ohjeen mukaan: väritä ne kohdat keltaisiksi, joissa on numero 1 ja sinisiksi ne, joissa on numero 2. Minkä kuvion saat näkyviin? Lopuksi voit täydentää sanat lisäämällä löytämäsi kuvion nimen aukkokohtaan.

Tehtävän laati
SANNA OLLIKAINEN

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT

www.kuopionseurakunnat.fi
www.kirkkojakoti.fi

SEURAKUNNAT 30.12.2015–26.1.2016

Messu su 24.1. klo 10. Liturgia Sanna Alanen, saarna Sirpa Nummenheimo, kanttori Anna-Mari Linna. Törmälän ja Viitakon ryhmät mukana, vanhempain tapaaminen ja kanttorin oppitunti.

MUUTA

Miesten saunailta to 7.1. klo 17.30. Poukaman leirikeskuksessa. *Jumalan Pyhä sana*, Lauri Hallikainen.

PETOSEN SEURAKUNTATALO
Pyörönkaari 21

040 4848 345

Aikuisten takkailta ke 13.1. klo 18–20 takkahuoneessa. Vetäjänä Alvar Savallampi.

Ystäväpiiri varttuneille torstaisin klo 12–13.30, alkaen 14.1.

Toiminnan miehet perjantaisin takahuoneessa klo 13–15 alkaen 15.1.

Kutsu yhteyteen -messu su 17.1. klo 17. **L10-Tapaaehtoistyön koulutus** la 6.2. klo 10–18 ja su 8.2. klo 13–16. Koulutus perustuu Luukas 10 -metodiin. Tarkoitettu kaikille erilaisista vapaaehtoistävistä kiinnostuneille seurakuntalaisille. Koulutus la 6.2. klo 10–18 ja su 8.2. klo 13–16. Kouluttajana pastori Mikko Matikainen KRS:stä. Koulutuksen osallistumismaksu on 30 €/henkilö. Ilm. anni.tanninen@evl.fi 27.1. mennessä. Lisätietoja Kansan Raamattuseuran nettisivuilta ja Anni Tanniselä. Koulutuksen järjestää Kallaveden ja Puijo srk ja paikallinen KRS.

MUUTA

Donkkis Big Night-toimintailta pe 22.1. klo 18–20. Petosen seurakuntatalolla. Vapaa pääsy. Lisätietoja www.donkki.net tai Cecilia Kurkinen 050 381 4459 Järjestäjänä Kansanlähetyt.

VEHMASMÄEN KAPPELI

Sotkanniemi 15, 70870 Hiltulan-lahti

040 4848 351

Messu su 24.1. klo 13.

MUUTA

Esikoislestadiolaisten seurat su 17.1. klo 16 Vehmasmäen kappelissa. Kirkkokahvit. Järj. Esikoislestadiolaiset.

HIRVILAHDEN KAPPELI

Länsirannantie 2410

044 275 7936.

Sanajumalanpalvelus su 17.1. klo 13. Liturgia ja saarna teol.yo. Mikko Jegoroff.

KARTTULAN KIRKKO

Kirkkotie 23

040 4848 545

Messu su 3.1. klo 10. Johanna Porkola, kanttori Anne Keränen ja Löylynlyömät-lauluryhmä.

Ei messua Karttulassa su 10.1. Piispan messu Kallaveden kirkolla, yhteiskuljetus. **Lähtö seurakuntakodilta klo 8.45 ja paluu n. 13.45.**

Messu su 17.1. klo 10. Liturgia Johanna Porkola, saarna Matti Pentikäinen, kanttori Anne Keränen. Messun jälkeen ideointi-iltapäivä seurakuntakodilla. Kirkkokahvit ja keskustelua. Miten vuosi on mennyt? Uusi vuosi edessä! **Messu** su 24.1. klo 10. Petteri Hämäläinen, kanttori Mari Vuola-Tanila.

MUUTA

Loppiaisen kyläkirKKo ke 6.1. klo 13 Airakselan seurantalolla. Johanna Porkola ja Anne Keränen. Kirkkokahvit. **Loppiaisen jumalanpalvelus** ke 6.1. klo 13 Airakselan seurantalolla. Johanna Porkola, kanttori Anne Keränen.

Airakselan varttuneenvän kerho to 21.1. klo 12.30 Elina Laakkosella, Airakselantie 508.

KARTTULAN SEURAKUNTAKOTI
Kissakuusentie 14

040 4848 547

Ystävänkammari ke 13.1. klo 10. Kevätkauden aloitus.

Perhekerho ti 19.1. klo 9.30–11. Kevätkauden aloitus.

Ekumeeninen rukousilta to 21.1.

klo 18. Ekumeenisen rukousviikon tilaisuus. Kallaveden Karttulan alueen ev.lut. seurakunta, Karttulan Vapaaseurakunta, Ortodoksi seurakunta. Musiikkia: Karttula-kvartetti, Mari Vuola-Tanila ja nuorten lauluryhmä. **Mykykeitto** pe 22.1. klo 11. Yhteisvastuun hyväksi.

SYVÄNNIEMEN KIRKKO,
KARTTULA

Kuttajärventie 117

Uudenvuodenaaton iltakirkko to 31.12. klo 21. Johanna Porkola, Anne Keränen ja Minna Sahlberg.

SYVÄNNIEMEN PAPPILA
Kuttajärventie 6

040 4848 548

Perhekerho ke 20.1. klo 9.30–11. Kevätkauden aloitus.

MAANINGAN KIRKKO

Maaningantie 33

Messu su 3.1. klo 10. Raija Jokela, kanttori Anna-Mari Linna.

Loppiaisen Kauneimmat joululaulut -messu ke 6.1. klo 10. Raija Jokela ja Talvikki Attila-Pekonen.

Yhteiskuljetus piispanarkastuksen päätösmessuun Kallaveden kirkolle su 10.1. Lähtö Maaningan kirkon pihasta klo 8.50, pysähtyy Kinnulanlahden GT:n pysäkillä klo 8.55. Kuljetus takaisin klo 13.15, Maaningalla klo 14. **Messu** su 10.1. klo 15. Raija Jokela ja Talvikki Attila-Pekonen.

Messu su 17.1. klo 10. Veli Mäntynen, kanttori Talvikki Attila-Pekonen.

Messu su 24.1. klo 10. Raija Jokela, kanttori Talvikki Attila-Pekonen.

MUUTA

KyläkirKKo pe 1.1. klo 12. Voutila, Lahtelantie 75. Matti Pentikäinen ja Richard Nicholls.

Käsityöpaja ja Ilonpisara avoinna ma 4.1. ja 25.1. klo 14–17.

Rukouspiiri joka perjantai klo 13–14 Maaninkatalolla.

Musiikkiryhmät alkavat viikolla 2.

VARHAISNUORET

1–7 lk. kerhot jatkuvat viikolla 3. Ala-koululaisten avoimet ovet jatkuvat Jynkänvuoden kerhohuoneella ti 19.1. klo 13–16 ja Petosen seurakuntatalolla to 21.1. klo 14–16. 1–2 lk. tyttöleiri 12.–14.2. Ryttyllä. Ilm.25.–31.1. aikana osoitteessa: kuopionseurakunnat.fi/kallavesi-koulukaikaiset. Lisätietoja toiminnasta edellä olevalta verkkosivulta tai Eija Huuskonen 040-4848 378, eija.huuskonen@evl.fi

MUSIIKKI

Nuorten lauluryhmän harjoitukset torstaisin alkaen 7.1. klo 17–18 Petosen srk-talolla. Uudet laulajat tervetulleita. Yht.otot kanttori Mari Vuola-Tanila 040 4848 368 tai mari.vuola-tanila@evl.fi. **Ylimääräiset harkat** la 9.1. klo 10–12 Petosella piispanarkastuksen päätösmessua varten.

Lapsikuoron harjoitukset (ala-asteikäiset) ke 13.1. klo 17. Aina keskiviikkoihin alkaen 13.1. klo 17–18 Kallaveden kirkolla ja klo 18.30–19.30 Vehmasmäen kappelilla. Uudet laulajat tervetulleita. Yht.otot kanttori Mari Vuola-Tanila 040 4848 368 mari.vuola-tanila@evl.fi

1–2 -vuotiaiden & vanhempien muskari pe 15.1. klo 9.30. Petosen srk-talon kirkkosalissa. Ryhmä toistaiseksi täynnä. Vetäjänä kanttori Mari Vuola-Tanila.

Kallaveden kirkkokuoron otetaan uusia laulajia kaikkiin ääniin. Harjoitukset torstaisin klo 18.20 Kallaveden kirkolla. Tiedustelut kuoronjohtaja Anna-Mari Linna 040.4848 367.

LÄHETYS

Lähetysaskartelut parillisen viikon maanantaisin klo 18–20 alkaen 11.1. Petosen srk-talolla.

DIAKONIA

Arkinen Ateria keskiviikkoisin klo 11–12 alkaen 13.1. Kallaveden kirkolla, Rauhalahdentie 21. Aterian hinta: aikuiset 4 €, aikuinen ja lapset 6 € ja kaksi aikuista ja lapset 8 €.

Ilosanomapiiri jatkuu ke 13.1. klo 12.15–13.15 Kallaveden kirkon koulutussalissa.

Leväsien Kammari ma 18.1. klo 13–14.30 Leväsentie 27, uusi puoli 2:n kerros.

Hyvän hoidon päivä ke 27.1. klo 10.30–14.30 Rytlyn leirikeskuksessa. Ilm. diakoniatuomistoon 040 4848 332 ma klo 9–10. Voit ilmoittautua myös jättämällä viestin vastaajaan. **Elämänkaariryhmä** ti 9.2. klo 17.30, alk. ti 9.2. klo 17.30 Petosen seurakuntatalon tak-

kahuoneella. Haluatko jäsentää elämäkokemuksiasi ja sen kautta ymmärtää paremmin itseäsi tai käyttäytymismalliasi? Mikä osuus historiallasi on tämän päivän elämässäsi? Ryhmä kokoontuu kahdeksan kertaa. Ilm. alkaa 30.12.2015 ja päättyy 25.1.2016 sähköisesti osoitteessa www.kuopionseurakunnat.fi/ Kallavesi-tapahtumia. Tarkempia tietoja Riitta Reima 040 4848 370 tai Vuokko Laitinen 040 4848 254.

Puhu Jeesukselle -sielunhoitorettriitti 26.–28.2.2016. Neulamäen kirkolla. Ilm. www.puhujeesukselle.fi -sivujen kautta 25.1.2016 mennessä. Lisätietoja www-sivuilta, tiedustelut Riitta Reima 040 4848 370.

PERHETYÖ

Perhekerhot alkaa vk 3 seuraavasti: 13.1. klo 9.30 **Rytty** (kokoontuu parillisilla viikoilla). 19.1. klo 9.30 **Vehmasmäen kappeli, Karttulan srk-koti ja Maaninkatalo**. 20.1. klo 9.30 **Kallaveden kirkko, Kurkipiirti, Jynkänvuoren kerhotila, Syvänniemen pappila**. 21.1. klo 9.30 **Petosien srk-talo**. **Taidetiistai** ti 19.1. alkaen. Taidetiistai on kierrätykseen ja ekologisuuteen ohjaavaa taidekasvatusta lapsille ja aikuisille. Taidetiistaihin kokoonnutaan Kallaveden kirkon alakertaan tiistaisin klo 9.30–11.30 ja klo 13–15. **Kokoontumispäivät keuhällä 2016:** 19.1., 26.1., 2.2., 16.2., 23.2., 1.3., 29.3., 5.4., 12.4., 26.4., 3.5., 10.5. ja 17.5. Ota mukaan luovaa ajattelua, rennot vaatteet ja omat eväät. Turvallisuu- den takia on tärkeää, että aikuisen huolehtii lapsesta toiminnan aikana. Aikuisena voi olla oma vanhempi, isovanhempi tai vaikka kummi.

Kuvismuskari to 21.1. klo 14–15 Petosen seurakuntatalolla. Ryhmään mahtuu uusia vanhempi & lapsi (0–1 v.) pareja. Yhteyshenkilönä lastenohjaaja Taina Kuosmanen-Kangas, taina.kuosmanen-kangas@evl.fi

Viikonloppu perheille Ryttyllä 26.–28.2.2016 Ulkoilemme, leikimme, askartelemme, saunomme ja hiljennymme yhdessä toisten perheiden kanssa. Leirin hinta 40 €/aik ja 16 €/lapsi. Maksuallennusta voi tiedustella alueensa diakoniatuomistosta. Ilm. netissä www.kuopionseurakunnat.fi/kallavesi 7.2. mennessä. Etusija ensikertalaisilla ja Kallaveden srk:n alueella asuvilla. Leirille pääsystä ilmoitetaan vkolla 6. Lisätietoja Katri Heikkinen, katri.heikkinen@evl.fi

PYHÄKOULU

Pyhäkoulut alkaa seuraavasti: **Petosien srk-talolla** klo 13.30. **Haminalahdessa Jalkasessa** klo 11. **Soininlahdessa Jauhisessa** klo 13

KINKERIT

Haminalahden kinkerit ke 27.1. klo 18.30 Veikko ja Raili Sutsella, Savolanmäentie 11. Sanna Alanen ja Anna-Mari Linna.

Puutossalmen kinkerit pe 29.1. klo 13 Martti ja Irja Linnulla, Leirintie 31. Sanna Alanen ja Richard Nicholls.

KASTETUT

Enia Linda Maria Hartikainen, Senni Tuulikki Nenonen, Essi Juulia Toivanen, Petro Aapo Olavi Partanen, Viivi Aleksandra Tuomaala, Inka Olivia Puolakka, Heta Emilia Kekäläinen, Joona Mikael Vuorisalo, Nonna Sofia Mahlamäki, Benjamin Väinö Willem Kokkonen, Olavi Esko Arvo Toppinen, Aada Sofia Hänninen, Sulo Arvo Kullervo Laanti, Joel Arttu Eemeli Ojala, Venni Elias Mikonpoika Kempinen, Viivi Anniina Ylönen, Topi Olavi Manninen, Varpu Liisa Savolainen, Mila Aada Maria Karhunen, Jooa Jukka Joonatan Koramo, Elinoora Janintytär Huusko, Elviira Ester Sylvia Hassinen, Sirinna Maria Elisabeth Sivonen.

KUOLLEET

Tauno Ensio Toivanen 89 v, Lahja Ester Kettu 88 v, Hannu Armas Juhani Rytönen 63 v, Veikko Olavi Oittinen 77 v, Unto Kalervo Pennanen 69 v, Raimo Kalevi Mehto 58 v, Erkki Kalevi Hokkanen 79 v, Hilja Vuokko Hyvärinen 82 v, Reijo

Eelis Pitkänen 69 v, Pentti Johannes Ikäheimo 87 v.

Männistön seurakunnan toimisto 040 4848 379, ma–pe klo 9–15 mannisto@evl.fi

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO
Kellolahdentie 8

040 4848 386

Sanajumalanpalvelus uudenvuodenpäivänä 1.1. klo 10. Saarna Aulikki Mäkinen. Tintti Tinkala.

Messu su 3.1. klo 10. Saarna Aulikki Mäkinen. Salla Tyrväinen, Tintti Tinkala. **Toisenlainen loppiaiskirkko** ke 6.1. klo 16. Musiikkia, hiljaisuutta, ehtoollinen. Saarna Heikki Hyvärinen. Heikki Mononen.

Keskusteluja Raamatun äärellä to 7.1. klo 12–13.30. Heikki Hyvärinen.

Päiväkerhot 11.1. alkaen yläkerran kerhohuoneessa. Ryhmä 1 ma klo 9–11.30 ja pe 13.30–16. Ryhmä 2 ma klo 13.30–16 ja pe 9–11.30. Anita Tilles 040 4848 395. Tiina Tiainen 040 4848 396.

Raamattu- ja rukouspiiri 11.1. alkaen parillisten viikkojen maanantaina klo 13–15. Toivo Pentikäinen.

Perhekerho 12.1. alkaen tiistaisin klo 10–11.30. Tiina Tiainen 040 4848 396. Anita Tilles 040 4848 395.

Ukintupa 12.1. alkaen tiistaisin. Klo 11 kahvit, klo 12 hartaus, klo 12.30 jumppa. **Kouluikäisten toimintatupa** 12.1. alkaen tiistaisin ja torstaisin klo 12–15 takkahuoneessa. Tiina Tiainen 040 4848 396. Anita Tilles 040 4848 395.

Kirkkokuoro 13.1. alkaen keskiviikkoisin klo 18–19.30.

Vauvakerho 14.1. alkaen torstaisin klo 9.30–11 yläkerran kerhohuoneessa. Sanna Mertanen 040 4848 398. Tiina Tiainen 040 4848 396.

Perhekerho 14.1. alkaen torstaisin klo 9.30–11 takkahuoneessa. Salla Tyrväinen 040 4848 320. Anita Tilles 040 4848 395. Sanna Mertanen 040 4848 398.

Päiväkuoro 14.1. alkaen torstaisin klo 11–12.

Messu su 17.1. klo 10. Salla Tyrväinen, Tintti Tinkala. Messun sanaosan aikana pyhäkoulu ”Salaperäinen rasia” lapsille.

Miesten Männistöpiiri 19.1. alkaen parittomien viikkojen tiistaina klo 18.30 yläkerran aulassa. Esko lisalo. **Hyvän Mielen Päivä** ke 20.1. klo 11–13.30. Kuulumisia seurakunnan lähetyskentiltä, Salla Tyrväinen. Arpajaiset lähetyskeskityksen hyväksi (arpavoittoa vastaanotetaan). Ulla Halonen. Päivän hinta 5 €. Linja-autokuljetuksen reitti: Klo 10.10 Päivärannantie, Citymarketin jälkeen pysäkki Kettulanlahteen päin. Klo 10.15 Autotalo Kuopion pysäkki. Klo 10.20 Pihlajaharjuntien ja Rahusentien risteys. Klo 10.25 Kelloniemen Sale. Klo 10.27 Itkonniemi (Malminkatu 13 pysäkki). Klo 10.30 Sotilaspojankadun pysäkki. Klo 10.30 Tellervonkadun pysäkki. Klo 10.30 Lönnrotinkadun pysäkki (Lönnrotinkatu 11 kohdalla). Klo 10.35 Pohjolan- kadun pysäkki (Pohjolankatu 28 kohdalla). Jedelleen Killisenkadulle ja Pohjolan- katua Lönnrotinkadulle. Klo 10.40 Saari- aitan pysäkki. Klo 10.45 Pyhän Johannes- kirkko.

Isoskoulutus 20.1.–2.3. joka toinen ke klo 16.30–17.30. Sanna Mertanen 040 4848 398. Anu Viippola 040 4848 408. **Miesten piiri** ke 20.1. klo 18–20. **Ukintuvan teematorstai** 21.1. klo 12.30 kahvit, klo 13–14 yhteislaulua.

Nuorten illat 21.1. alkaen torstaisin klo 18–21. Sanna Mertanen 040 4848 398. Anu Viippola 040 4848 408. Juha Mertanen 040 4848 409.

Messu su 24.1. klo 10. Saarna Matti Pehkonen. Heikki Hyvärinen. Messun jälkeen info ja keittolounas erityisriippikoulu- laisille.

Naisia Raamatussa ke 27.1. klo 18.15. Raamattupiiri työikäisille naisille. Aulikki Mäkinen 040 4848 383.

MUUTA

Ystäväkerho 11.1. alkaen maanantaisin klo 13–14 Melankatu 10 toimintakeskuksessa. Ulla Halonen 040 4848 405.

Lapsikuoro 13.1. alkaen keskiviikkoisin klo 14–14.45 Pohjantien koululla. Tintti Tinkala 040 4848 404.

Hartaus to 14.1. klo 13.30 Mäntylän palvelutalolla, Untamonkatu 5. Anne-Mari Mertanen.

Lapsikuoro 14.1. alkaen torstaisin klo 14–14.45 Kettulan koululla. Tintti Tinkala 040 4848 404.

Messu su 17.1. klo 13 Mäntylän palvelutalolla, Untamonkatu 5. Sanna Mertanen, Salla Tyrväinen, Anne-Mari Mertanen, Tintti Tinkala.

KASTETUT

Lilja Aada Aurora Pirinen, Leo Sami Sanneri Halonen, Sisu Emil Henrik Asumaniemi, Alisa Aino Maria Karjalainen, Pipsa Inka Bianca Lappalainen, Leeni Marianne Neuvonen, Lilli Lempi Helviina Rönkkö, Vuokko Anne Irene Höglund, Niilo Antero Aaretti Laulumaa.

KUOLLEET

Maija Kaarina Miettinen 73 v, Lauri Veikko Knuutinen 80 v, Erkki Juhani Martikainen 53 v, Vieno Helena Voutilainen 67 v, Hilja Dagmar Hyvönen 87 v, Tyrra Ketti Varjoranta 91 v, Aino Maria Kristiina Happonen 71 v, Irja Elina Hartikainen 82 v, Taisto Juhani Miettinen 57 v, Tommi Kristian Matikainen 38 v, Veikko Olavi Hakkarainen 71 v.

Puijon seurakunnan toimisto 040 4848 410, ma–pe klo 9–15 puijo@evl.fi

PUIJON KIRKKO

Taivaanpankontie 3

040 4848 419

Nyyttikestit ja uudenvuoden vastaanotto to 31.12. klo 22. Voit tuoda jotain suolaista tai makeaa. Kutsu yhteyteen -ryhmä, Maija Antikainen.

Uudenvuodenpäivän sanajumalanpalvelus pe 1.1. klo 10. Saarna Jaana Marjanen, Anna Antikainen.

Messu su 3.1. klo 10. Saarna Teemu Voutilainen, Jaana Marjanen. Anna Antikainen.

Rauhanyhdistyksen seurat su 3.1. klo 15. Raimo Paukkeri, Harri Korteniemi.

Kauneimmat joululaulut -messu ke 6.1. klo 10. Saarna Mari Voutilainen, Teemu Voutilainen, Pekka Nieminen, Maija Antikainen, Joona Saraste. Puijon kirkkokuoro. Kirkkokahvilla Joona Saraste kertoo työstään arabikristittyjen parissa.

Rauhanyhdistyksen seurat la 9.1. klo 18. Rick Nevala.

Messu su 10.1. klo 10. Saarna Teemu Voutilainen, Mari Voutilainen, Joona Saraste. Lapsille pyhäkoulu.

Messun 24.1. valmistelu ke 13.1. klo 16.30.

Messu su 17.1. klo 10. Saarna Mari Voutilainen, Kari Kuula, Juho Kamula, Katja Niskala, Anna Antikainen. Lapsille pyhäkoulu.

Rauhanyhdistyksen seurat su 17.1. klo 15. Juha Airas, Jaakko Tölli.

Messun 31.1. valmistelu ke 20.1. klo 16.30.

Messu su 24.1. klo 10. Saarna Kari Kuula, Mari Voutilainen, Katja Niskala, Joona Saraste. Lapsille pyhäkoulu.

Messun 7.2. valmistelu ke 27.1. klo 16.30.

PUIJON SEURAKUNTAKESKUS
Taivaanpankontie 3

Ystävän kammarin avoimet ovet ti 12.1. klo 11. Avoimna tiistaisin klo 11–14. **Yhtä köyttä -ryhmä mielenterveyskuntoutujille** ti 12.1. klo 14. Kokoontuu kerran kuukaudessa.

Miesten säily ti 12.1. klo 16. Kokoontuu tiistaisin klo 16–17.30. Kari Kuula 040 4848 432.

Midinetti-lähetyspiiri ke 13.1. klo 13. Kokoontuu kerran kuukaudessa.

Raamattuluento: Luominen, luonnontiede ja kuusi päivää ma 18.1. klo 18.30. Mia Gabel, Kari Kuula.
Perhekerho ke 20.1. klo 9.30. Kokoontuu viikoittain klo 9.30–11.
Raamattuluento: Eo-luutio ja ihmisen synty ma 25.1. klo 18.30. Juho Kamula, Katja Niskala.

POUKAMA
Poukamantie 105

Raamattutuokio ke 20.1. klo 12. Ystävänäpäiväkerhossa. Ruokailu klo 11. Kari Kuula, Katja Niskala, Juho Kamula. Seuraavat raamattutuokiot 17.2., 23.3. ja 6.4.
Perhekerho to 21.1. klo 9.30. Kokoontuu viikoittain klo 9.30–11.
Poukaman takkailta ke 27.1. klo 19 saunatuovalla. Iltaapala, ohjelmaa, sauna. Kari Kuula, Katja Niskala, Heli Nuutinen o40 748 9530.

RANTA-TOIVALA

Kinkerit ke 20.1. klo 18.30 Annu ja Matti Jauhiaisella, Pirttipolku 17. Jaana Marjanen, Juho Kamula, Katja Niskala, Joonas Saraste.

MUUTA

Perhekerho ti 19.1. klo 9.30 Toukolan päiväkodilla. Kokoontuu viikoittain klo 9.30–11.

KASTETUT

Elias Eero Einari Siltanen, Mimosa Olivia Mustonen, Aava Ellen Maria Leikas, Matilda Olivia Josefiina Multanen, Alissa Iines Emilia Parkkonen, Pihla Helinä Pääkkönen, Jasmin Olivia Räisänen, Eetu Oliver Etula, Leevi Ilmari Olavi Kumpulainen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Leo Johannes Kortesalmi ja Niina Marianne Koponen.

KUOLLEET

Tuire Eija Kaarina Kaipainen 70 v, Kauko Kalevi Mäki 66 v, Rauha Annikki Kuvaaja 83 v, Arja Marketta Pöyhönen 59 v, Aune Helena Enkenberg 89 v, Liisa Anneli Kumpulainen 70 v, Erkki Iivari Koistinen 86 v, Antti Allan Hakkarainen 76 v, Seppo Johannes Nuutinen 77 v.

RIISTAVEDEN KIRKKO
Joensuuntie 2505

Messu pe 1.1. klo 10. U. Mäkinen, Tuura.
Ei messua su 17.1., sillä koko Järvi-Kuopion jumalanpalvelus on piispantarkastuksen päätösmessuna Nilsissä klo 10.

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO
Keskustie 2

Kirkkomuskari 0–3-vuotiaille la 2.1. klo 17.30.
Sanajumalanpalvelus su 3.1. klo 10. M. Mäkinen, Tuura.
Loppiaisen sanajumalanpalvelus ke 6.1. klo 10. M. Mäkinen, Tuura.
Kirkkokuoro to 7.1. klo 18.30.
Messu su 10.1. klo 10. M. Mäkinen, Tuura.
Päiväkerhot alkavat ma 11.1. klo 9 ja klo 13.30.
Raamattupiiri ma 11.1. klo 13–14.30. sekä 25.1., 8.2., 22.2., 7.3., 21.3., 4.4. ja 18.4.
Varttuneen väen virkistyspäivä ti 12.1. klo 12 sekä 23.2., 22.3., 19.4. ja 24.5.
Kokki- ja askartelukerho alakouluikäisille ti 19.1. klo 16–18.
Miesten ruokapiiri ke 20.1. klo 17 sekä 17.2., 16.3. ja 20.4.
Messu su 24.1. klo 10. U. Mäkinen, Tuura. Lauluklubi Maestran Vimma-kuoro, gospel-musiikkia, värejä, iloa ja yhteyttä.
Siioninvirsiseurat ma 25.1. klo 18.
Perhekerho ti alkaen 26.1. klo 9.30–11.

YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO, JUANKOSKI
Mäntytie 5

Uudenvuodenpäivän jumalanpalvelus pe 1.1. klo 10. Siioninvirsiseurat kirkon jälkeen. Keihänen, Saarela.
Messu su 3.1. klo 10. Haring, Saarela.
Loppiaisen jumalanpalvelus ke 6.1. klo 10. K. Leino, Saarela.
Messu su 10.1. klo 10. K. Leino, Parviainen.
Seurakuntakerhon tammilaulajaiset ke 13.1. klo 11. huom. paikka kirkko.

Ei messua su 17.1., sillä koko Järvi-Kuopion jumalanpalvelus on piispanmessuna Nilsissä klo 10.
Messu su 24.1. klo 10. Keihänen, Saarela.

JUANKOSKEN SEURAKUNTATALO
Mäntytie 5

Uudenvuodenpäivän siioninvirsiseurat pe 1.1. jumalanpalveluksen jälkeen seurakuntatalossa. Mukana Osmo Korkalainen.
Naisten raamattupiiri to 7.1. klo 18. Ryhmä kokoontuu joka toinen viikko pienessä kerhohuoneessa parittomina viikkoina.
Kirkkokuoro to 7.1. klo 18.
Miesten raamattupiiri ke 13.1. klo 18. Ryhmä kokoontuu joka viikko pienessä kerhohuoneessa.
Aamukahviryhmä to 14.1. klo 10. Ryhmä kokoontuu joka toinen viikko parillisina viikkoina.
Lähetysaskartelu to 21.1. klo 10. Ryhmä kokoontuu joka toinen viikko parittomina viikkoina.

KAAVIN KIRKKO
Kaavintie 24

Messu pe 1.1. klo 13. Hagman-Puustinen, Parviainen.
Messu su 3.1. klo 13. Huhtala, Taija Miettinen.
Messu ke 6.1. klo 13. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi. Kirkkokahvit seurakuntatalossa.
Messu su 10.1. klo 13. Pursiainen, Lukkari-Syrjäniemi.
Ei messua su 17.1., sillä koko Järvi-Kuopion jumalanpalvelus on piispanmessuna Nilsissä klo 10.
Aamurukous ma 18.1. klo 8. Jatkuu huhtikuun loppuun parittomien viikkojen maanantaisin.
Messu su 24.1. klo 13. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

KAAVIN SEURAKUNTATALO
Kirkkorannantie 1

Tehdään yhdessä jumalanpalvelus! ke 6.1. klo 14.30 loppiaismessun jälkeen. Kevään jumalanpalvelusten vapaaehtois-tehtäviin perehtymistä ja vuorojen jakamista kahvittelun lomassa.
Mielenterveyskuntoutujien omaisryhmä ma 11.1. klo 14.
Vanhemman väen palvelupäivä ti 12.1. klo 11. Ruokailu 5 €.
Teemailta ti 19.1. klo 18. Kirkkorakentamisen symboliikka. Arkkitehti Anssi Junkkari.
Elsan kerho to 21.1. klo 11.
Perhekerho alkaa pe 29.1. klo 9.30.

MUUTA

Elsan kerho to 14.1. klo 14 Luikonlahden koulussa.
Vanhemman väen avoin lauluhetki ke 27.1. klo 13 Palvelukeskuksen aulassa.
Maarianvaaran Elsan kerho to 28.1. klo 14 Matti Räsäsellä, Paavolantie 42.

MUURUVEDEN KIRKKO
Kirkkotie 2

Sanajumalanpalvelus uudenvuodenpäivänä pe 1.1. klo 13. Keihänen, Saarela.
Messu su 3.1. klo 13. Haring, Saarela.
Joululaulujen sanajumalanpalvelus loppiaisenä ke 6.1. klo 13. K. Leino, Saarela.
Messu su 10.1. klo 13. K. Leino, Parviainen.
Ei messua su 17.1., sillä koko Järvi-Kuopion jumalanpalvelus on piispanmessuna Nilsissä klo 10.
Messu su 24.1. klo 13. Keihänen, Saarela.

MUURUVEDEN SEURAKUNTATALO
Kirkkotie 1

Seurakuntakerho to 21.1. klo 13.
Perhekahvila alkaen to 28.1. klo 9.30–11 parillisilla viikoilla.
Perhekerho alkaen to 4.2. klo 9.30–11 parittomilla viikoilla.

NILSIÄN KIRKKO
Kirkonmäentie 1

Sanajumalanpalvelus pe 1.1. klo 10. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 3.1. klo 10. Pursiainen, Kärppä-Leskinen.
Messu ke 6.1. klo 10. Pursiainen, Kärppä-Leskinen.
Messu su 10.1. klo 10. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.
Piispantarkastuksen päätös su 17.1. klo 10. Piispa Jari Jolkkonen, Järvi-Kuopion työntekijät.
Ekumeenisen viikon kirkkovaellus ke 20.1. Lähtö ja rukoushetki kirkolta klo 18, päättyy ort. kirkolle.
Messu su 24.1. klo 10. Korkalainen, Parviainen.

NILSIÄN SEURAKUNTAKOTI
Nilsiantie 59

Seniори-syntymäpäivät 70-, 80- ja yli 90-vuotiaille ke 30.12. klo 16.
Kaikkille avoin Naisten raamattupiiri maanantaisin 11.1. alkaen klo 18. Srk-kodin alakerrassa.
Piispantarkastuksen päätöstilaisuus messun jälkeen srk-kodilla. Keittoruokailu ja tarkastuskertomuksen käsittely.
Siioninvirsiseurat ke 27.1. klo 18. HY:n paikallisosaston vuosikokous.

MUUTA

Siioninvirsiseurat ke 6.1. klo 18 Hätilässä, Annamartinie 425.
Siionin virsien veisuut ti 12.1. klo 14 Halunan kylätuvalla, Pieksänkoskentie 31. Lähtö yhteiskyydein seurakuntatalolta klo 13.30.
Reittiö – Lehtomäen kyläseurat pe 22.1. klo 19 Niemelässä, Viitasentie 9.
Murtolahden kyläseurat ti 26.1. klo 18 Elvi Tiilikaisella, Murtolahdentie 42.
Raatin kyläseurat to 28.1. klo 18 Katri ja Viljo Lappalaisella, Itikkasalmentie 10.

SÄYNEISEN KIRKKO
Kirkkoharjuntie 2

Messu pe 1.1. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.
Messu su 3.1. klo 13. Pursiainen, Kärppä-Leskinen.
Messu ke 6.1. klo 13. Pursiainen, Kärppä-Leskinen.
Messu su 10.1. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.
Ei messua su 17.1., koko Järvi-Kuopion jumalanpalvelus on piispanmessuna Nilsissä klo 10.
Messu su 24.1. klo 13. Korkalainen, Parviainen.

SÄYNEISEN SEURAKUNTAKOTI
Kirkkoharjuntie 2 A

Seurakuntakerho joka toinen to, alkaen 21.1. klo 12.
Lähetyskahvila joka toinen to, alkaen 28.1. klo 12.

TUUSNIEMEN SEURAKUNTAKOTI
Koivukuja 2

Uudenvuoden aloitusmessu pe 1.1. klo 10. Hagman-Puustinen, Parviainen.
Messu su 3.1. klo 10. Hagman-Puustinen, Taija Miettinen.
Rukouspiiri tiistaisin klo 10, aloitus 5.1.
Messu ke 6.1. klo 10. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi.
Messu su 10.1. klo 10. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi.
Päiväkerhot alkavat ma 11.1. klo 9 ja 13.
Uutta! Brief Case, Kertaa englantia! ti 12.1. klo 18. Onko kielitaitosi ruostunut? Tule kertaamaan, saat teetä ja sympatiaa. Oppaana KTM Tuija Junkkari.
Ei messua su 17.1., sillä koko Järvi-Kuopion jumalanpalvelus on piispanmessuna Nilsissä klo 10.
Perhekerho alkaa ti 19.1. klo 9.30.

Kuukausiseurat ti 19.1. klo 11.
Kuorot alkavat Tuustytöt to 21.1. klo 15 ja kirkkokuoro klo 16.15.
Messu su 24.1. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

MUUTA

Palvelupäivä Hirvolassa to 21.1. klo 10. Ilm. edellisenä ti Aulille.
Ekumeeninen ristisaatto to 21.1. klo 18. Alkaa ortodoksilta rukoushuoneelta. Reijo Leino.

VEHMERSALMEN KIRKKO
Lempeläntie 17

Hartaus uuden vuoden kynnyksellä to 31.12. klo 18. Uudenvuodenpäivänä pe 1.1.2015 ei ole jumalanpalvelusta Vehmersalmella.
Messu su 3.1. klo 13. U. Mäkinen, Tuura.
Loppiaisen sanajumalanpalvelus ke 6.1. klo 13. U. Mäkinen, Tuura. Joulukuusen riisuminen.
Messu su 10.1. klo 13. M. Mäkinen, Tuura.
Ei messua su 17.1., sillä koko Järvi-Kuopi-

JOONAS VAHASÖYRINKI

Herran huoneessa

2. sunnuntai joulusta Luuk. 2: 41–52

Jeesuksen vanhemmat menivät joka vuosi Jerusalemiin pääsiäisjuhliille. Kun Jeesus oli tullut kahdentoista vuoden ikään, he taas juhlan aikaan matkasivat sinne, niin kuin tapa oli. Juhlapäivien päätyttyä he lähtivät paluumatkalle, mutta poika jäi vanhempien huomaamatta Jerusalemiin.

Kolmen päivän kuluttua he löysivät hänet temppelistä. Hän istui opettajien keskellä, kuunteli heitä ja teki heille kysymyksiä. Kaikki, jotka kuulivat mitä hän puhui, ihmettelivät hänen ymmärrystään ja hänen antamiaan vastauksia.

SANALLISTA

Voi hyvä tavaton!

”**Minä** olen vain sellainen tapakristitty”. Näin hieman vähättelevään sävyyn kuvaa itseään moni kirkon jäsen. Tapakristitty -sanasta tulee helposti mieleen jotain negatiivista. Ehkä ajatuksena taustalla on, että se toinen ei käy kirkossa vain tapansa mukaan, vaan jotenkin ”aidommin ja sydämensä halusta”. Joulun aika on tapakristillisyyden kulta-aikaa. Moni suomalainen astuu Herran huoneeseen vain sen parjatun ”tavan vuoksi”.

Mutta onko se paha asia? Yllätytkö jos väitän, että myös Jeesus oli tapakristitty. Ensi sunnuntain evankeliumissa kerrotaan, että Jeesus osallistui sen ajan seurakunnan rientoihin ”niin kuin tapa oli”. Toisaalla kerrotaan, että Jeesus kävi synagogassa ”tapansa mukaan”.

Jos jostain asiasta on tullut tapa, niin asia on kuin itsestään läsnä elämässämme. Tapoja, niin huonoja kuin hyviäkin, ei ole helppoa muuttaa. Silti moni yrittää: ”syön terveellisemmin ja lupaan aloittaa säännöllisen kuntoilun”.

Vanha sanonta kuuluu: ”varjele tapa, niin se varjeelee sinut”. Ajattelepa - Jeesuskin tarvitsi säännöllistä, viikoittaista jumalanpalvelusta. Miksi? Siksi, että ilman yhteyttä Taivaan Isään hän ei olisi jaksanut. Jos näin oli Vapahtajan kohdalla, niin eikö sama koske silloin mitä suu-remmassa määrin meitäkin: ilman Jumalan sanaa, rukousta ja seurakuntayhteyttä ajaudumme hengelliseen rapakuntoon. Silloinkin, kun sydän on kylmä, niin ei muuta kuin seurakunnan messuun, sanan ja ehtoollisen äärelle. Tee siitä tapa, joka varjeelee sinut!

TEEMU VOUTILAINEN
Puijon seurakunnan pastori

SEURAKUNNAT 30.12.2015–26.1.2016

on jumalanpalvelus on piispanmessuna Nilsissä klo 10.
Iloinen jumalanpalvelus su 24.1. klo 13. Lauluklubi Maestran Vimma-kuoro, gospel-musiikkia, värejä, iloa ja yhteyttä.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI Lempeläntie 15

Lähimmäisen kammari torstaisin 7.1. alk., klo 10–12 kammarissa.
Pappi Uwe Mäkisen päivystys torstaisin klo 10–12.
Diakoni Sami Mitsmanin päivystys torstaina, parittomilla viikoilla to 7.1. alk. klo 12–14.
Kirkkokuoro to 7.1. klo 14.
Päiväkerhot alkavat to 14.1. klo 9 ja klo 13.30.
Varttuneen väen virkistyspäivä to 14.1. klo 10 salissa. Ruokamaksu 5 €.
Kokki-ukot kokkaavat Eero Hujasen johdolla kerran kuukaudessa ti 19.1. alkaen klo 17. Elintarvikemaksu 5 €.
Perhekerho perjantaisin alkaen 22.1. klo 9.30–11.
Puorokkammari to 28.1. klo 10.

MUUTA

Varhaisnuorten kerhotoiminta alkaa viikolla 2. Lisätietoja Jatta Utriaiselta 040 4888 643.
Nuortenilta tiistaisin 19.1. alk. klo 18.30–20 Majakan olohuoneessa.

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNNAN YHTEISET

Piispantarkastuksen päätösmessu su 17.1. klo 10. Nilsin kirkossa. Piispa Jari Jolkkonen, Järvi-Kuopion työntekijät.
Piispantarkastuksen päätöstilaisuus

messun jälkeen Nilsin seurakuntakodilla. Keittoruokailu ja tarkastuskertomuksen käsittely.

KASTETUT

lina Linnea Kolari Riistavesi, Tino Petri Olavi Kettunen, Kaavi, Peetu Otso Elmeri Partanen, Muuruvesi, Julia Elisabet Hirvonen, Vehmersalmi.

KUOLLEET

Antti Edvard Sarlin 85 v, Nilsin, Saa-ra Lyydi Lappalainen 91 v, Kaavi, Maarit Inka Ruotsalainen 76 v, Juankoski, Jarmo Kalevi Salminen 64 v, Nilsin, Erkki Tauno Voutilainen 72 v, Tuusniemi, Vilppu Antero Oksman 84 v, Nilsin, Veli Heikki Kankkunen 72 v, Riistavesi, Vuokko Anelma Pukarinen 82 v, Tuusniemi, Maija Liisa Airaksinen 89 v, Nilsin, Sulo Reino Raatikainen 86 v, Tuusniemi, Sulo Armas Hallikainen 76 v, Kaavi, Raimo Ensio Kinnunen 69 v, Tuusniemi, Hilja Rissanen 96 v, Nilsin, Hilikka Maria Rissanen 83 v, Kaavi, Mikko Ruotsalainen 87 v, Nilsin, Ulla Jonninen 86 v, Juankoski, Aimo Johannes Kuosmanen 56 v, Nilsin, Anja Kaarina Aarnio 47 v, Juankoski, Antti Iivari Tukiainen 76 v, Kaavi, Saimi Inkeri Räsänen 72 v, Kaavi, Kaarle Kinnunen 79 v, Nilsin, Eero Olavi Heikkinen 90 v, Nilsin, Veli Pekka Antero Bruun 65 v, Muuruvesi, Saimi Elina Kankkunen 85 v, Riistavesi, Riitta Hellevi Räsänen 68 v, Särneinen, siunaus Kuopiossa, Tuomo Kalevi Mikkonen 58 v, Vehmersalmi.

DIAKONIAKESKUS

Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 B 5. krs. Kierrätysmyymälä, Suokatu 22 B-rappu, P-kerros.

Diakoniatyöntekijöiden vastaanotot maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina klo 10–12. Joulutauolla ma 11.1. saakka.
Turvapaikanhakijoiden vaatekeräys on tauolla 10.1.2016 saakka. Vaatteita vastaanotetaan jälleen 11.1.2016 alkaen ma–pe klo 8–16 välisenä aikana Keskusseurakuntatalolla B-rappu. Miesten talviken-gistä on edelleen pulaa.
Diakoniatyöntekijöiden vastaanotot joulun jälkeen avoinna normaalisti jälleen alkaen ma 11.1. klo 10.
Monikulttuurinen naisten liikunta-saunailta Poukamassa to 14.1. ja 28.1. klo 17–21. Iltaalamaksu 4 €. Lisätietoja diakoni Kaijaleena Räisänen 040-4848465 ja Kati Ukkonen 040-4848325.
Katulähetyspiiri ma 18.1. klo 14–15.30. HUOM!! Kokoontumispäivä ja kelloaika ovat muuttuneet. Keskusseurakuntatalolla Aaron-kerhohuoneella, Suokatu 22, C-rappu. Lisätietoja diakoni Kaijaleena Räisänen 040 4848 465.
Huonokuloisten seurakuntapiiri ma 25.1. klo 13–14.30. Vuoden ensimmäinen kokoontuminen. Suokatu 22, koulutus-sali. Lisätietoja diakoni Leena Vartiainen 040 4848 467.

ARKKI

Kauppakeskus Apaja

ma–pe klo 12–15, la klo 11–14,

040 4848 445, arkki.kuopio@evl.fi
Arkki suljettu 6.1.2016 saakka.

PERHEASIAIN-NEUVOTTELUKESKUS

Suokatu 22

Luottamuksellista keskusteluapua parisuhteen kysymyksissä. Yhteydenotot ma–pe klo 9–11 040 4848 480 tai sähköpostitse perheneuvonta.kuopio@evl.fi www.facebook.com/pnkkuopio

Kirkkoherranvirasto ja taloustoimisto avoinna arkin klo 9–11 ja 12–14 p. 017 288 4600 (khranvirasto), 017 288 4620 (talouststo). Haarahongantie 4, 71800 Siilinjärvi. **Lähetyskellarin putiikki** avoinna ma 11–13 ja ke 9–12. Muina aikoina sopimuksen mukaan. **siilinjarvenseurakunta.fi, facebook.com/siilinjarvenseurakunta, vapaaehtoistyö.fi/siilinjarvi** Lasten kerhot käynnistyvät viikolla 3. Alakoululaisten kerhot käynnistyvät viikolla 2. Katso vapaita kerhopaikkoja www.siilinjarvenseurakunta.fi

SIILINJÄRVEN KIRKKO

Haarahongantie 2

Rukoushetki ke 30.12. klo 12. Seppo Laitanen.
Uuden vuoden yön messu to 31.12. klo 23.30. Satu Väättäinen, Vesa Kajava.
Messu pe 1.1. klo 10. Sanna Marin, Matti Hoffrén, Marjaana Kaisto.
Sanajumalanpalvelus su 3.1. klo 10. Seppo Laitanen, Marjaana Kaisto. Gideonit avustavat ja kertovat työstään.
Loppiaisen messu ke 6.1. klo 10. Olavi Hartikainen, Unto Niskanen, Airi Heiskanen. Messun jälkeen lähetystilaisuus srk-talolla.
Kauneimmat joululaulut ke 6.1. klo 15. Airi Heiskanen, Juha Hilander, laulu.
Messu su 10.1. klo 10. Leo Väyrynen, Jaakko Tölli. Rauhanyhdistyksen kirkkopyhä. Messun jälkeen ruokailu ja seurat srk-talolla. Kauko Ylikärppä, Leo Väyrynen.
Perhekirkko su 10.1. klo 15. Sanna-pappi ja lastenohjaajat Pirjo, Virpi ja Kaija.
Messu su 17.1. klo 10. Jaakko Tölli, Leena Laurinkari.
Rauhanyhdistyksen seurat su 17.1. klo 15.
Siilin majataloilta pe 22.1. klo 18. Pekka Simojoki.
Messu su 24.1. klo 10. Unto Niskanen, Satu Väättäinen.
Rauhanyhdistyksen seurat su 24.1. klo 15.
Kynttilänpäivän messu su 31.1. klo 10. Satu Väättäinen, Seppo Laitanen.

SEURAKUNTATALO Haarahongantie 4

Kansanlähetyksen Sanan ja yhteyden ilta ma 4.1. klo 18.30. Pieni sali. Unto Niskanen ja Sakari Kalliomaa.
Lähetystilaisuus ke 6.1. klo 11. Iso sali. Messun jälkeen lähetyslounas ja lähetystilaisuus, jossa vankilatyön lähetti Olavi Hartikainen kertoo työstään.
Kehitysvammaisten Kiva-kerho to 7.1. klo 15–16.30. Päätysali.
Perjantaikahvila pe 8.1. 18. Nuorten kerhotila.
Tuolijumppa ma 11.1. klo 12. Iso sali.
Siiliperheet -erityislusten ja vanhempien vertaisryhmä ke 13.1. klo 18. Nuorten kerhotila
Kahvila Huili to 14.1. klo 9. Nuorten kerhotila.
Siioninvirsiseurat to 14.1. klo 14. Pieni sali. Satu Väättäinen.
Perjantaikahvila pe 15.1. klo 18. Nuorten kerhotila.
Tuolijumppa ma 18.1. klo 12. Iso sali.
Eläkeikäisten päiväpiiri ma 18.1. klo 13. Iso sali.
Suomen Raamattuopisto SRO ti 19.1. klo 18.30. Pieni sali.

Perjantaikahvila pe 22.1. klo 18. Nuorten kerhotila.
Yhteislaulutilaisuus ke 20.1. klo 17–18.30. Päätysali. Yhteisvastuukeräyksen 2016 info ja listojen jakaminen.
Tuolijumppa ma 25.1. klo 12. Iso sali.
Kuulokerho ma 25.1. klo 13. Päätysali.
Seurat ti 26.1. klo 13. Pieni sali. Kristilliset eläkeläiset. Jaakko Tölli.
Askartelupiiri ke 27.1. klo 9. Lähetyskellari.
Omaishoitajakerho ke 27.1. klo 12. Päätysali.
Kehitysvammaisten Kiva-kerho to 28.1. klo 15–16.30. Päätysali.
Luentosarja Apokryfikirjoista to 28.1. klo 18. Perähuone. Matti Hoffrén, luento.
Kuopion hiippakunnan kerhonohjaajapäivä la 30.1. klo 8–20. Iso sali.
Konsertti su 31.1. klo 14. Iso sali. Hyvän-tekäväisyyskahvikonsertti järj. LC Kas-sarat.

VOURELAN TAPAHTUMAT

Vuorelan lähetyspiiri to 21.1. klo 10. Kunnanpaikan järjestötila. Sanna Marin.
Perjantaikahvila pe 22.1. klo 18. Vuorelan nuorisotalon kerhotilat.
Perhekirkko su 24.1. klo 15. Kunnanpaikan takkahuone.
Rauhanyhdistys su 31.1. klo 18. Vuorelan kirkko.

MUUTA

Risulantien kerho ma 11.1. klo 13. Risulantie 12, kerhohuone.
Vesijärven-Harjamaen lähetyspiiri to 14.1. klo 18. Elli Mähösellä, Viinamäentie 3 as 11. Matti Hoffrén.
Ystävän Tupa ma 25.1. klo 9. Leppäkaarten kerhohuone.
Gospel-lattarileiri 12.–14.2. Ruokoniemen leirikeskus. Ilm. ja lisätietoja jenni.shakya@evl.fi

KASTETUT

Atte Olavi Lyytinen, Aada Julia Pentikäinen, Noora Matleena Luodes, Alisa Helmi Tirkkonen, Urho Pauli Juhani Peiponen, Lemmy Armas Klemelä, Jare Juha Alexander Heikkinen, Ida Ilona Viljakainen, Sara Iida Josefiina Antikainen, Neea Maria Korhonen, Eemeli Pyry Johannes Tukia, Milla Linnea Irene Parviainen, Heta Vilma Erika Kantanen, Linda Lumia Anastasia Pyllkänen, Helmi Wilhelmiina Vainikainen, Joonas Olavi Kosunen.

KUOLLEET

Kauli Kullervo Huovinen 54 v, Aili Kyllikki Ikäheimo 92 v, Tyyne Maria Hänninen 89 v, Viljo Antero Raatikainen 86 v, Matti Kalervo Kosonen 60 v, Veli Urho Puustinen 73 v, Kalevi Paldan 68 v, Helmi Katri Komulainen 91 v, Ulla Iiris Falck 60 v, Leena-Maija Miettinen 92 v, Anna Liisa Rautiainen 81 v, Santtu Elmeri Semberg 13 v, Pekka Kinnunen 83 v.

JÄRJESTÖT

POHJOIS-SAVON EV.LUT. KANSANLÄHETYS Sairaalakatu 11, Kuopio

017 262 2082, p-savonkl@sekl.fi, www.pskl.fi
Lyhtymessu Neulamäen kirkossa su 3.1. klo 16, Leo ja Sari Louhivaara *Puhu Her-ra niin että ymmärrän Sinua*, lastenhoito, tarjoilua.
Sanan ja yhteyden ilta Siilinjärven srk-talolla ma 4.1. klo 18.30.
Lyhtyilta Kuopiossa Lähetyskodilla su 17.1. klo 16, Anna-Leena ja Martti Koponen.
Kotiseurat Riitta ja Leo Juvosella Tuusniemen Mustinjärvellä to 28.1. klo 13.
Kulttuurien törmäys vai kohtaaminen -kurssi Neulamäen kirkossa la–su 30.–31.1. La klo 13–17.15 ja su klo 10–16.

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS Kuninkaankatu 22, Kuopio

Toimipiste avoinna keskiviikkoisin klo 10–13, virsihetki klo 11–12. Saatavana HY:n ja Aholansaaren tuotteita.
Seurat pe 1.1. jumalanpalveluksen jälkeen Juankosken seurakuntatalossa.
Seurat ke 6.1. klo 18 Hätilässä, Annamärintie 425, Nilsin.
Seurat ma 25.1. klo 18 Riistaveden seurakuntatalolla.
Vuosikokous ja seurat ke 27.1. klo 18 Nilsin seurakuntakodilla.

Tervetuloa perhekerhoon!

TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA

Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22, tiistaisin alk. 19.1.
Vauvakerho, keskusseurakuntatalo, Suokatu 22, perjantaisin klo 10–11.30 alk. 22.1.

ALAVAN SEURAKUNTA

Alavan kirkon kerhotila, keskiviikkoisin alk. 13.1.
Lehtoniemen kerhotilat, keskiviikkoisin alk. 13.1.
Vauvatupa, Lehtoniemen kerhotila, torstaisin alk. 14.1.
Neulamäen kirkko, tiistaisin alk. 12.1.
Särkiniemi, Särkiniementie 4, keskiviikkoisin alk. 13.1.

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNTA

Juankosken seurakuntatalo, maanantaisin alk. 25.1.
Kaavin seurakuntatalo, perjantaisin alk. 29.1.
Muuruveden seurakuntatalo, torstaisin alk. 28.1.
Nilsin Iso Pappila, ti alk. 26.1. ja to alk. 28.1.
Riistaveden seurakuntatalo, tiistaisin alk. 26.1.
Särneisen kirkko, perjantaisin klo 13.30–15 alk. 22.1.
Tuusniemen seurakuntatalo, tiistaisin alk. 26.1.
Vehmersalmen seurakuntatalo, perjantaisin alk. 29.1.

KALLAVEDEN SEURAKUNTA

Kallaveden kirkko, taidetiistai tiistaisin klo 9.30–11.30 ja 13–15 alk. 19.1.
Kallaveden kirkko, keskiviikkoisin alk. 20.1.
Jynkänvuoren kerhotilat, keskiviikkoisin alk. 20.1.
Kurkipirtin kerhotilat, keskiviikkoisin alk. 20.1.
Petrosen seurakuntatalo, vauvaperhekerho maanantaisin klo 13–15.30 alk. 11.1.
Petrosen seurakuntatalo, torstaisin alk. 21.1.
Vehmasmäen kappeli, tiistaisin alk. 19.1.
Karttulan seurakuntakoti, tiistaisin alk. 19.1.
Syvänniemen pappila, keskiviikkoisin alk. 20.1.
Rytlyn leirikeskus, parillisen viikon keskiviikkoisin alk. 13.1.
Maaninka-talo, tiistaisin klo 9.30–12 alk. 19.1.

MÄNNISTÖN SEURAKUNTA

Pyhän Johanneksen kirkko
Perhekerho tiistaisin klo 10–11.30 alk. 12.1.
Vauvakerho kerhotilassa torstaisin alk. 14.1.
Perhekerho takkahuoneessa torstaisin alk. 14.1.

PUIJON SEURAKUNTA

Toukolan päiväkot, tiistaisin alk. 19.1.
Puijon kirkko, keskiviikkoisin alk. 20.1.
Poukaman leirikeskus, torstaisin alk. 21.1.

Perhekerhot kokoontuvat klo 9.30–11 jollei toisin mainita

Katso lisätietoja www.kuopionseurakunnat.fi

KUOPION EV. LUT.
 SEURAKUNNAT
 LAPSITYÖ

KANSAN RAAMATTUSEURA

**Sanan Kulma,
Tulliportinkatu 22**

www.kansanraamattuseura.fi/kuopio,
krs-kuopio@sana.fi, 0207 681 660
Matkalla uusperheen perheytyymiseen
ti 12.1.klo 18 Sanan Kulmalla YT, Stt
Helena Lehtimäki.

Sanan ilta Sanan Kulmalla pe 22.1. klo
18 Pelastushistorian liitot osa 1, Liiton
olemus ja liitto Nooan kanssa. Olli Sep-
pänen, Toivo Halonen

SUOMEN RAAMATTUOPISTO

Rukouspiiri ma 11.1. ja 25.1. klo 16.30.
Keskusseurakuntatalo, kerho-
huone Eetu.

Raamattupiiri ma 11.1. ja
25.1. klo 17. Keskusseura-
kuntatalo, kerhohuone
Eetu.

Raamattuluento su
17.1. klo 16 Alavan kir-
kon alaisissa. Aihee-
na *Nehemia – rukouksen
mies*, luennoitsija Rauno
Perälä. Kirjapöytä ja tarjoilu.
Sana soi-ilta ti 19.1. klo 18.30

Siilinjärven srk-talon pienessä salissa,
mukana mm. Jouko Kauhanen ja Mat-
ti Hoffren.

Hetki Sanalle ke 20.1. klo 18.30 Juankos-
ken srk-talossa, aiheena *Kristittyinä maail-
massa – kaste ja pyhitys*, Jouko Kauhanen.

KUOPION YMPÄRISTÖN RAUHAN-YHDISTYS

Ahmatie 22, Kuopio

Uudenvuoden seurat pe 1.1. klo 14 Neu-
lamäen kirkossa.

Seurat su 3.1. klo 15 Puijon kirkossa.
Loppiaisseurat ke 6.1. klo 15 Tuomio-
kirkossa.

Seurat la 9.1. klo 18 Puijon kir-
kossa.

Siilinjärven kirkkopyhä
su 10.1. klo 10 Siilinjärven
kirkossa ja seurakunta-
talossa.

**NNKY
Suokatu 22 B, 4. krs,
Kuopio**

044 772 1928

www.ywca.fi/paikkallinen
toiminta/kuopio

Kuoroharjoitukset parittomien viikko-
jen ke klo 13 kerhohuone Samulissa.
KAHWIHUONE WIRWOITUS su 10.1.
klo 14 kerhohuone Samulissa.
Raamattu- ja lähetyspiiri ilm. SS-muis-
tiossa.

KUOPION KRISTILLISET ELÄKELÄISET

Laulun ja Sanan tilaisuus pe 8.1. klo 14
Palvelukoti Lepolassa ja ti 26.1. klo 13.30
Mäntylän palvelukeskuksessa.

Laulutuokio ja kerho ti 19.1. klo 12.30 kes-
kusseurakuntatalon kerhohuone Samulis-
sa. Krellin toiminnanjohtaja Päivi Kyyrö.

AHOLANSAARI

Aholansaari on suljettu asiakkailta
kelirikkoajan 30.10.2015–24.1.2016.

Toimisto palvelee myös kelirikkoaikana
050 4641 000 tai aholansaari@aholan-
saari.fi

Seurat Aholansaarella lauantaina 13.2.
klo 18. Mukana Herättäjä-Yhdistyksen
valtakunnallinen kuoro. Myyjäiset
Niilsän herättäjäjuhlien hyväksi. Kahvi-
tarjoilu.

**Seuraava
Kirkko ja koti
ilmestyy 27.1.**

Puijon kirkolla perehdytään alkutalvesta Vanhaan testamenttiin.

Matka Vanhan testamentin maailmaan

**Miten maailma sai alkunsa? Entä ihminen?
Miksi ihmiset tekevät niin paljon pahaa toisilleen?**

Näitä ja monia muita peruskysymyksiä pohditaan Raamatun ensimmäisillä sivuilla. Ensimmäinen Moosesen kirja piirtää vaikuttavan kertomuskaaren – luominen, lankeemus, veljesmurha, vedenpaisuus ja Babylonin torni. Niitä kutsutaan peruskertomuksiksi, koska ne kertovat ihmisestä ja luomakunnasta sellaista, mikä on ollut totta aina ja kaikkialla.

Luento- ja keskusteluserjas-
sa käydään läpi peruskertomuk-
set huipulta huipulle. Pohdimme si-
tä, miten ne ovat syntyneet ja mitä
ne kertovat kirjoittajistaan. Erityi-
nen huomio kiinnittyy kertomusten
teologiaan. Mitä niiden kautta ker-
rotaan luomakunnasta ja Luoja-
sta? Minkälainen diagnoosin ihminen
saa? Mihin "hoitotoimenpiteisiin"
Jumala ryhtyy?

Peruskertomuksia tutkitaan kak-
soismetodilla: alustus ja keskustelu.
Työskentelyyn johdattavat Itä-Suomen
yliopiston teologian opiskelijat
ja Puijon kappalainen **Kari Kuula**.

**Ma 18.1.
Luominen, luonnontiede ja
kuusi päivää
Miia Gabel ja Kari Kuula**

Kaikkeuden alku on ikikysymys, jo-
ta uskonto ja luonnontieteet lähes-
tyvät omalla tavallaan. Kristikunnan
piirissä ajatellaan, että uskon näkö-
kulmasta tiedämme kuka on kaiken
luonut ja mitä varten. Luonnontie-
teet taas tutkivat sitä, miten luo-
misprosessi on edennyt.

Raamatun ensimmäisen sivun
kauniin luomiskertomuksen mu-
kaan kaikki syntyi kuudessa päivä-
ssä. Israelin oppineilla oli oma hy-
vä syynsä muotoilla kertomus näin.
Miia Gabel kertoo miksi. Minkälais-
ta sanomaa luomisesta ja luoma-
kunnasta kertomus julistaa.

Luomiskertomus aloittaa kym-
menen sivun mittaisen perusker-
tomusten sarjan. Lukija viedään
luomisesta Abrahamin kutsuun.
Ensin näkökulmassa on koko ih-
miskunta, jonka syökykierre vain
kiihtyy Jumalan pelastusyrityk-
sistä huolimatta. Sitten katse kohdis-
tuu yhteen ihmiseen, kantaisä Ab-
rahamiin, josta alkaa uudenlainen

pelastushistoria. Kari Kuula esittelee
peruskertomusten suuren kaaren.
Myöhemmillä kerroilla kukin kerto-
mus käydään läpi tarkemmin.

**Ma 25.1.
Evoluutio ja ihmisen synty
Juho Kamula ja Katja Niskala**

Raamatun mukaan Jumala loi ih-
misen. Ensin Adamin ja Eevan, jois-
ta polveutui koko ihmiskunta. Mitä
tästä pitäisi ajatella? Tiedämmehän
luonnontieteellisen tutkimuksen
pohjalta, että ihmiskunnan tosiasi-
allinen historia on hyvin toisenlai-
nen. Juho Kamula johdattaa poh-
timaan kertomusta Adamista ja
Eevasta. Miten se pitäisi tulkita? Mi-
tä se pyrkii kertomaan ihmisestä ja
hänen suhteestaan Jumalaan.

Klassisen käsityksen mukaan ih-
misen jumalasuhte on mahdolis-
ta, koska hänet on luotu jumalan
kuvaksi. Ajatus perustuu Raamatun
luomiskertomukseen. Katja Niskala
tarkastelee Jumalan kuvaksi ja kal-
taiseksi -tematiikkaa.

**Tilaisuudet pidetään Puijon kirkol-
la viitenä maanantaina 18.1, 25.1, 1.2,
8.2, 15.2. klo 18.30**

HAMMASLABORATORIO

DENTIINI

erikoishammasteknikko
Niina Toivanen
Kauppakatu 48, Kuopio
ajanvaraus 0440 228 984

**Sielunhoito-
terapia
SYDÄN-
JUURI**

terapeuttista sielunhoitoa
uusperheneuvontaa
Helena Lehtimäki, YTM
Sos.työntekijä, uusperheneuvoja
Sielunhoitoterapeutti (ACC)
P. 045 3156464, Kuopio
hennalehtimaki@gmail.com
www.sydänjuuri.fi

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.
**ASIANAJOTOIMISTO
ESA AIRAKSINEN**
Tulliportinkatu 34, Kuopio
(017) 262 5300, esa.airaksinen@kolumbus.fi

PERUNKIRJOITUKSET
testamentit - kauppakirjat ym. asiakirjat ammattitaidolla
ja joustavin maksuehdoin
Herastuomari Leila M. Tuomainen
p. 044 211 9876

Perunkirjoitukset
Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin
Tapionkatu 5–9 Kuopio
(myös Siilinjärvi, Nilsinä)
Tilisara p. 040 140 3262

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT
esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
alkaen 300 € + kulut + alv 24 %
Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy
Puistokatu 6, 70110 Kuopio
puh. (017) 282 2211 • faksi (017) 282 3101
www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

**ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI&CO.OY**
Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

Heikkisen Kukkatarha
Jokipellontie 96, Vehmasmäki • p. 017 3623 215
MA-PE 9-17, LA 9-16, SU suljettu • www.kukkatarha.fi • myynti@kukkatarha.fi

Kodin Kukkapalvelu
Kuninkaankatu 26, keskusta • p. 2612 438
ARK. 9-17, LA 9-14 • www.kodinkukkapalvelu.fi

Kukka-Hanski
Kauppahalli • p. 2626 221 • MA-PE 8-17, LA 8-15

Linjurin Kukka
Puijonkatu 45 • p. 046 921 4720
• JOKA PÄIVÄ 8-18 • info@linjurinkukka.fi

Menovinkit Tammikuu 2016

Lähetä vinkit osoitteeseen kulttuurikulma@gmail.com kaksi viikkoa ennen seuraavan lehden ilmestymistä.

JUHA MUSTONEN

VB-valokuvakeskuksella 10.1. saakka Juha Mustosen näyttely

NÄYTTELYT

G12 Kuopio

- + 11.12.–21.1. Taidelainaamonäyttely
- + 23.1.–11.2. Marja Maljonen ja Helka Immonen

VB-valokuvakeskus

- + 6.11.2015–10.1.2016 Juha Mustonen ja Ott Kadarik
- + 15.1.–21.2. PS16 – Pohjois-Savon valokuvan aluenäyttely 2016

ESITYKSIÄ

Kuopion kaupunginteatteri

- + Ensi-illat: Todellinen prinsessa 12.1. ja Kun kyyhkyset katosivat 28.1.

Kino Kuvakukko

Ohjelmassa mm.

- + 1.1. alkaen Matkalla Floridaan (ohj. Philippe Le Guay)
- + 3.1. ja 6.1. Sherlock: The Abominable

Bride (ohj. Douglas Mackinnon)

- + 8.1. alkaen What We Do in Shadows (ohj. Jemaine Clement & Taika Watiti)
- + 13.1. alkaen Hateful Eight (ohj. Quentin Tarantino)
- + 15.1. alkaen Järven tarina (ohj. Marko Röhr & Kim Saarniluoto)
- + 19.1. klo 13 ja klo 15.15 Hopeatähtikerho: Tyttökuningas
- + 29.1. alkaen Suffragette (ohj. Sarah Gavron)

Kuopion Musiikkikeskus Ohjelmassa mm.

- + 9.1. klo 19 Konserttisali: Kuopion kaupunginorkesterin uudenvuoden konsertti
- + 14.1. klo 19 Konserttisali: Sinfoniasarja I
- + 22.1. klo 19 Konserttisali: Charlie Chaplin – Kaupungin valot
- + 28.1. klo 19 Konserttisali: Sinfoniasarja II

Teemu Ratisen: *Synnistä Jumalan lahjaksi. Muutuva seksuaalisuus ja usko.* Kirjapaja. 2015. 247 s.

Synti vai Jumalan lahja?

Miten uskonto ja sitä kautta usko ovat vaikuttaneet ihmisten käsityksiin itsestään seksuaalisina olentoina viimeisen sadan vuoden aikana? Sitä käsittelee **Teemu Ratisen** teos, joka pohjautuu hänen väitöskirjaansa ja se puolestaan on saanut aineistonsa eri-ikäisten suomalaisten, etenkin naisten, kirjeistä,

joissa monet ensimmäistä kertaa sanoittavat omia kokemuksiaan sukupuolielämästä ja etenkin siihen liittyvästä häpeän tunteesta, mikä usein on ollut seurausta kasvatuksen ahtaista moraalikäsitteistä, joille uskonto on pääsääntöisesti määrittänyt rajat.

TERHI LAITINEN

Kirsi Vainio-Korhonen ja Anu Lahtinen: *Lemmen ilot ja sydämen salat. Suomalaisen rakkauden historiaa.* WSOY. 2015. 265 s.

Rakkauden ravistamat

Kun puhutaan historiallisesta kehityksestä, vedotaan usein yleisen elintason nousun vaikutuksesta henkiseen hyvinvointiin. Vastarannan kiiski puolestaan esittää veetoimuksen siitä, että niukkuudessa elävä oli tyytyväinen vähään. Näin ei kuitenkaan aina ollut, sillä köyhempiäkään ei aina kalvanut vain kurjat fyysiset olot, vaan esi-

merkiksi itäsuomalainen Anna Laurintytär vaihtoi v. 1670 mielestään "kylmäsydämissen" puolisonsa tunteellisempaan mieheen, ja mestauslavahan rouvaparkaa lain mukaan odotti. Turkulainen Katarina oli uskotonta urhoaan kohtaan armollisempi: lupasi kustantaa pölkylle pantavalle käärinliinat

TERHI LAITINEN

Kirkko ja koti myös telinejakeluna

Kuopion ev.lut. seurakuntien ja Siilinjärven seurakunnan *Kirkko ja koti* -lehti on saatavissa nyt myös telinejakelusta, jolla täydennetään osoitteetonta jake-lua. Lehtitelineestä voivat ottaa mukaansa ilmaisen *Kirkko ja koti* -seurakuntalehden esimerkiksi turistit ja ne, joilla on postiluukussa maininta "ei mainos- ja ilmaisjakelukieltä".

Kirkko ja kodin lehtitelineitä on seuraavissa paikoissa: Keskuseurakuntatalo, Kuopion Sokos, Kuopion Prisma, KYS, Kauppakeskus Apaja, Kauppakeskus Puijon tori, Kuopion kirjasto, Nilsin, Karttulan sekä Maaningan yhteispa-lvelupisteet sekä Tuusniemen seurakuntakoti.

Kirkko ja koti ilmestyy kuun viimeisenä keskiviikkona ja sen painosmäärä on 73 670 kpl. Seurakuntalehti jaetaan Kuopion ja Siilinjärven alueella jokaiseen talouteen keskiviikkona, torstaina tai perjantaina, mikäli vastaanottajalla ei ole mainos- ja ilmaisjakelukieltä.

Mahdollisista jakeluongelmista voi ilmoittaa suoraan: jakelupalaute@kotimaa.fi, Posti puh. 0200 71000 tai Suora Lähetys puh. 017 264 7800.

SEIJA RYTKÖNEN

Lehti on luettavissa myös verkossa www.kirkkojakoti.fi.

SEIJA RYTKÖNEN

Kirkko ja kodin lehtiteline on muun muassa Kauppakeskus Apajassa Arkin vieressä.

KIRKKO & KOTI

Ilmestymispäivät vuonna 2016

27.1.	Kesätauko
24.2.	31.8.
23.3.	28.9.
27.4.	26.10.
25.5.	30.11.
29.6.	28.12.

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti.
102. vuosikerta.

Seuraava numero ilmestyy 27.1.2016

Julkaisija Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, p. 158 111, www.kuopionseurakunnat.fi **Toimitusneuvosto** Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Pauli Kurkirinne, Kirsi Leino, Marketta Rantama **Painos** 73 670 kpl **Toimitus** Kirjastokatu 5 A 1, 70100 Kuopio **Viestintäpäällikkö, Kirkko ja koti -lehden päätoimittaja** Minna Siikaniva, puh. 040 4848 273, minna.siikaniva@evl.fi **Tiedottaja** Merja Tapio, puh. 040 4848 236, merja.tapio@evl.fi **Tiedottaja** Heli Haring, puh. 044 414 4801 **Verkkotoimittaja** Seija Rytkönen, puh. 040 4848 514, seija.rytkonen@evl.fi **Taitto** Kotimaa Oy **Ilmoitukset** Pirjo Teva, puh. 020 754 2284, 040 680 4057, pirjo.teva@kotimaa.fi **Tilaukset** 20 €/vuosikerta **Jakelu** Posti Oy, Suora Lähetys Oy **Jakelupalaute** jakelupalaute@kotimaa.fi, Posti puh. 0200 71000, Suora Lähetys puh. 017 264 7800

kirkkojakoti.fi www.facebook.com/kirkkojakoti @Kirkkojakoti

Tuomiokirkko täyttyi juhlijoista

Kuopion hiippakunnan pääkirkon, Tuomiokirkon remontti päättyi ensimmäiseen adventtisunnuntaihin, jolloin kirkko otettiin uudelleen käyttöön.

Piispa Jari Jolkkonen toimiti messun ja tuomiorovasti Ilpo Rannankari saarnasi. Kanttoreina Pekka Leskelä ja Anna Antikainen sekä urkureina Anu Pulkkinen ja Outi Keskisipilä. Lisäksi mukana oli runsas joukko avustajia sekä Kuopion tuomiokirkon kamari-kuoro ja Puijon kamarikuoro. Adventtimarkkinat mukaan lukien paikalle saapui lähes 1 500 juhlijaa.

Piispa Jari Jolkkonen muistutti puheessaan: ”Kirkossa on paikka kaikille silloinkin, kun usko horjuu, elämä murjoo ja synty painaa. Kirkon tärkein kaunistus on seurakunta. Kehotan teitä kaikkia, tulkaa rohkeasti ja ahkerasti näiden seinien suojaan.”

”Kirkko on muuttuvan maailman keskellä muistutus Jumalan pysyvistä todellisuudesta. Se kutsuu hiljentymään aivan yksin tai muiden kanssa jyvien seinien sisälle. Kirkko siunaa kävijänsä”, tuomiorovasti Ilpo Rannankari puolestaan painotti saarnassaan.

Virtuaalikirkko aloittaa toimintansa

Tuomiokirkon peruskorjauksen yhteydessä kirkkoon on asennettu tekniikka, joka mahdollistaa siellä pidettyjen jumalanpalvelusten ja muiden kirkkotilaisuuksien esittämisen netissä. Tämä avaa mahdollisuuden jumalanpalvelusten katsomiseen kodeissa, palvelutaloissa ja vanhainkodeissa.

Juhlavuoden kunniaksi Tuomiokirkosta lähetetään jumalanpalvelus virtuaalikirkkolähetysenä joka sunnuntai. Lähetykset alkavat vuoden 2016 aikana ja kokeilu kestää ainakin vuoden 2016 loppuun. Virtuaalikirkkotoiminnan aloittaminen on uusi avaus seurakunnilta Kuopiossa. Oulussa ja Turussa on toiminnasta hyviä kokemuksia.

MINNA SIIKANIVA

KERRON KIRKOSTA

Rakkauden ja elämän juhla

Avioliittoon vihkiminen on rakkauden ja elämän juhla. Kirkolliseen vihkimiseen tarvitaan vähintään morsian, sulhanen, kaksi todistajaa, pappi ja jokin hääpaikka. Usein on kanttorikin mukana ja hänet voi pyytää myös pienempiin vihkiäisiin. Hääpaikka voi vaihdella: kirkko, koti, laivan kansi, kesäinen piha, kartanon sali... Vihkiminen on kuin pieni jumalanpalvelus. Musiikin valinnassa on hyvä muistaa jumalanpalvelusluonne, mutta kanttorin ja papin kanssa voi aina keskustella toiveista.

Ennen vihkiäisiä pitää hakea seurakuntien keskusrekisteristä tai maistraatista avioliiton esteettömyystodistus. Jos hääpari haluaa, voidaan kotikirkossa rukoilla heidän puolesta ennen häitä. Pappi käy myös etukäteen vihikiekustelun parin kanssa. Siinä tutustutaan ja sovitaan juhlan kulusta. Jumalanpalve-

lusluonteen on tarkoitus vapauttaa hääparia, juhlaväkeä ja myös pappia. Vihkiminen ei ole esitys, vaan siinä ollaan yhdessä Taivaan Isän edessä. Jos jokin juttu menee eri tavalla, niin mikään ei mene pieleen, vaan sitten jatketaan eteenpäin. Yhteisen juhlan tuntua lisää se, että vieraita voidaan osallistaa vaikkapa tekstinlukuun tai musiikin esittämiseen.

Outi ja Toni pitivät hiljattain yllätys-häät omassa kodissaan. Vain pappi, kanttori ja seurakunnan toimistosihteeri tiesivät siitä etukäteen. Vieraat oli kutsuttu tupaantuliaisiin. Kävin nuoren parin luona etukäteen keskustelemassa ja suunnittelemassa yllätystä. Juhlapäivänä menimme kanttorin kanssa hyvissä ajoin paikalle. Muutama vieras oli jo saapunut. Ovikellon soidessa Toni meni avaamaan. Hetken kuluttua Outi tuli kulman takaa kauniissa hääpuvussaan. Voi niitä yllättyneitä ilmeitä!

Morsiamen isä talutti tyttärensä olohuoneen juhlanurkkaan. Todistajiksi lupautuivat hääparin isät. Juhla oli kodikas, täynnä iloa ja lämpöä. Outi ja Toni

Vihkiminen on kuin pieni jumalanpalvelus.

antoivat luvan kertoa oman näköisistään häistä, rohkaisuksi muillekin.

Vihkitilaisuudessa pappi kysyy molemmilta: ”Tahdotko?”. Se on aktiivinen sana. Parisuhteen eteen pitää ja saa tehdä töitä. Kirkollisessa vihkimisessä huomioidaan myös Jumala. Rukouksissa pyydetään Jumalan siunausta yhteiselle taipaleelle ja erityisesti arjen välillä puuduttaviin osuuksiin. Vihkikaavassa

muistutetaan myös anteeksipyyttämisen ja -antamisen mahdollisuudesta.

Lopuksi pappi antaa avioparille lahjaksi vihkiraamatun. Siinä on evästä yhteiselle matkalle. Välillä on hyvä pysähtyä kiittämään elämän ja rakkauden lahjasta, ja pyytämään Jumalan siunausta eteenpäin.

MARI VOUTILAINEN
Puijon seurakunnan seurakuntapastori

Puinen veistos on tuliainen Afrikasta. ”Se muistuttaa kodista Okavangojoen rannalla. Siellä seurasimme ohi lipuvia veneitä päivittäin”, Mirja Korhonen ja Kaarina Toivola kertovat.

Sielunmaisema Afrikassa

Lähetystyössä vietetyt vuodet jättivät kaipuun Kaarina Toivolan ja hänen äitinsä Mirja Korhosen sydämiin. Tuosta kaipuusta syntyi kirja.

Elefantteja ja enkeleitä -kirja kertoo Korhosen perheen tapahtumarikkaista vaiheista Okavangojoen varrella Lounais-Afrikassa, joka nykyään tunnetaan Namibiana. Perhe vietti siellä lähetystyössä vuodet 1954–59 ja 1962–65.

”Lapsuudessani äitini toimi pyhäkouluopettajana ja kertoi, että suomalaisia oli lähetystyössä Afrikassa, koska siellä ei tunneta evankeliumin sanomaa. Siitä minulle jäi kytemään mielenkiinto asiaa kohtaan”, **Mirja Korhonen** muistelee.

”Lukiovuosiinani olin kirjoittanut päiväkirjaan, että isona haluan lähetysaarnajaksi. Haave nousi aina aika ajoin mieleen, vaikka en sitä aktiivisesti ajatellutkaan.”

Helsingissä opiskellessaan Mirja meni mukaan Akateemisten Vapaaehtoisten Lähetysliittoon.

”Siellä tapasi koko ajan joko lähdössä tai tulossa olevia lähetystyöntekijöitä. Asia alkoi kiinnostaa yhä enemmän.”

Samoissa piireissä Mirja tutustui myös tulevaan puolisoonsa, teologiaa opiskelemaan **Paavo Korhoseen**. Avioliiton myötä unelma lähetystyöstä sai vihdoinkin siivet.

Sydämellinen vastaanotto

Kun Korhoset lähtivät ensimmäiselle pestilleen Lounais-Afrikkaan, oli perheessä kaksi pientä lasta. Lähtö kaukaiseen ja kovin erilaiseen maahan ei kuitenkaan pelottanut.

”Olimme nähneet, että muutkin olivat lähetystyöstään selvinneet. Ei meitä pelottanut,

mutta monia kysymyksiä ja uteliaisuutta sen sijaan oli ilmassa”, Mirja Korhonen kertoo.

Kyseessä oli varsinainen hyppy tuntemattomaan, koska tuohon aikaan ei ollut nykyisenlaisia tiedonhankintamenetelmiä.

”Etukäteen tiesimme vain, että olemme menossa joen varrella sijaitsevaan tiilitaloon.” Lähetysasemalla oli kirkko, koulu ja sairaala.

”Lähimpään pikkukaupunkiin oli matkaa 400 kilometriä. Matka taitettiin suurilla kuorma-autoilla, koska teitä ei ollut.”

Määränpäässä perhe otettiin sydämellisesti vastaan. Sana oli kiirinyt ja lähetystyöntekijöitä oli jo kovasti odotettu.

”Olihan se arki kovin erilaista kuin Suomessa. Elämä pyöri hyvin pitkälti lähetysaseman ympärillä, sillä muuta toimintaa seudulla ei juuri ollut. Kirkonmenot olivat aina suuri ja tärkeä tapahtuma.”

Hiekkaa ja piikkiruohoa

Mirja toimi lähetysaseman emäntänä ja koululaisten valvojana, Paavo puolestaan teki papin töitä niin asemalla kuin kaukaisemmillakin alueilla.

”Papin työnkuva oli kyllä aika laaja. Siihen kuului myös rakennustöitä ja paikallisten opettamista ajamaan autolla.”

Oman haasteensa arkeen toi se, ettei alueella selvinnyt oikeastaan muulla kuin paikallisella kielellä, rukwangelilla.

”Piti vain kääriä hihat ja käytännön kautta opetella alkeet. Esimerkiksi rakennustöitä tehdessään Paavo nosti esineen kerrallaan ja ky-

syi paikallisilta, mikä se on. Kävihän meillä toki myös opettaja kotona antamassa kielitunteja.”

Kaarina syntyi ensimmäisen lähetystyöpestin aikana. Hän oli 10-vuotias, kun perhe muutti lopullisesti takaisin Suomeen.

”Minulle lapsuus eksoottisemmassa ympäristössä näyttäytyi ihan tavallisena, koska en paljon muusta tiennyt”, Kaarina muistelee.

”Erityisesti mieleen on jäänyt se, miten valtavasti kaikkialla oli hiekkaa ja sen seassa piikkiruohoa.”

”Meillä oli myös paljon kotieläimiä: kanoja, kissoja ja kaksi marakattia. Lapsuuden peruja varmasti on, että olen edelleen todella eläinrakas.”

Sielu jäi Afrikkaan

Koulunkäynti Afrikassa oli sekin jotain aivan muuta kuin Suomessa. Kaarina sisaruksineen kävi koulua rannikolla, 1000 kilometrin päässä Okavangolta, ja matka kesti 2–3 päivää suuntaansa.

”Kouluaikaan ikävä Okavangolle oli kova. Valittelin, ettei rannikolla ole edes piikkiruohoa”, Kaarina nauraa.

Palaaminen takaisin Suomeen tuntui Kaarinasta haikealta. Ainoa lohdullinen ajatus oli tieto siitä, että Suomessa saa käydä koulua kotoa käsin.

Sitten Mirja on käynyt matkoilla Afrikassa kahdeksan kertaa ja Kaarina kahdesti.

”Kun palasin sinne lapsuusvuosiini jälkeen ensimmäistä kertaa, minulle tuli voimakas kotona olemisen tunne. En osannut edes kuvitella, että sellaista tunnetta voisi olla olemas-

sakaan”, Kaarina kuvailee.

”Afrikka on sielunmaisemani, ei siitä mihinkään pääse.”

Mirja puolestaan koki myöhemmillä matkoillaan, että hänellä on jäänyt jotain kesken. Tunne hellitti vasta vuonna 1997, kun hän lähti melkein vuodeksi Namibiaan kaitsemaan poikansa lapsia.

”Sen visiitin jälkeen mieleeni laskeutui rauha. Eräs tuttavani sanoikin, että taisin käydä hakemassa sieluni sieltä pois.”

Rakasta kaukaista lähimmäistä

Kaarina arvelee, että kirjan kirjoittaminen on hänelle ehkä ollut keino käsitellä kaipausta, jonka Afrikka jätti.

”Nuorempana kaavailin itsekin lähteväni lähetystyöhön. Elämä ei kuitenkaan aina mene suunnitelmien mukaan. Valtaosan työurastani tein uskonnon opettajana Karttulan yläasteella ja lukiossa.”

Afrikasta jäi sydämeen muutakin kuin kaipausta.

”Koen sosiaalisen auttamisen tärkeänä.

Ei pidä rakastaa ainoastaan lähimmäistään, vaan myös kaukaista lähimmäistään”, Kaarina pohtii.

Samoilla linjoilla on Mirjakin.

”Afrikka avasi ja syvensi ajatteluaani. Opin ymmärtämään ihmisiä uskonto-, kieli- ja roturajojenkin yli.”

HELI HARING

Lisätietoja kirjasta:
kaarina.toivola@gmail.com